

ՐԱՏՆՄԻԻՄԱ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՓԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՅՈՒՆՈՒԱՐ 23, 1914.

ՆՊ 4

ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԱԹ

ՊԵՆՏԻ ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Մեհեղեհին ճկկեր պիր քարազր 8. 9. 9. 73

Էրմ. ֆիլիսաւր խաւնը ՏՕԳ. Ա. Ս. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ . . . 75

ԱՀՎԱԼԸ ՀԱԶԸՐԷ

Պոյգօր 77

Միլի իրթիհաս հազգընտա պիր աւօղ 77

Մր. Լիկն 78

Մր. Չեւպըրդեհին հայաք ը պիլապիլեհեհն

չիֆիլմեհի 79

Փրեհնեհն Նազըր Ֆազըր հանըր 79

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

Միլի իրթիհաս հազգընտա պազըր միլա-
հազաք ՓՐՕՑ. ԼՈՒԹՅԻ ԼԵՒՈՆԵԱՆ . . . 80

Թիւրֆիսաս աւաւըր ՊԻՐ ԹԻՐԻԹ ՊԻՐԱՏԵՐ . . . 82

Թրալիս աւիլաը ՊԱՏ. Կ. ԻՍԹԱՆՊՈԼԼՈՒԵԱՆ . . . 84

ՏԻՆԻ

Չարարաըղ աթեղերիմիղ ՎԵՐ. ՀԱՅԿ ՍՏԱՏՈՒՐԵԱՆ . . . 86

Բուհուն աթեղի Ճ. ՄԱԹԶԻՍԸՆ 88

ՄԻՒԹԷՆԷՎԼԻ

Շերլօղ Հօրնըրն Էօլիւմ Էաքաղընտա աւր-
կիզեղթի ԳՕՆԸՆ ՏՕՅԼ 89

Միս Անն Մեյրի Պըրմիս ՊԱՐԱՊԵՏ ԷՅ. Ց. ԲԷՇԻՇԵԱՆ . . . 91

ՀԱՅԹԱ ԽԱՊԷՐԼԷՐԻ 92

ՆՈՒՍԵԷՍԻ 1 ՂՐԵ.

—

ՔԷՇԻՇԵԱՆ ՄԱԹՊԱՍԸ

ԻՍԹԱՆՊՈԼ

درمناه ارمی الحروف ترجمه مفتلق غزته در. صاحب امتیاز و مدیر مسئولی او هانس بیرقوریان

ՐԱՀՆՈՒՄԱ ՀԱՖՏԱԼՐԳ ՂԱԶԷԹԱ

Սահիպի ի ինթիպագ
Միւսիր ի մեսուլ
ՎԵՐ. ՅՈՎՀ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ
Պայպի Հառու, Տերիսասկեր

THE RAHNUMA
A weekly Armeno-Turkish Paper
Editor Rev. H. K. Krikorian
Bible House
Constantinople
Turkey

Տ Ե Ր Ա Ի Թ			
Սենկվի ապօնկ պեթկի	40	Զուշ	
Ամերիգա իլին	2	Տօրար	
Ինկիթերրա իլին	8	Շիլին	
Մեմալիֆի ռաիթի իլին	10	Ֆրանկ	
Կեհեթի 40 փարա			
Իլանլար, մուլաֆրդ ֆիյարա			

TERMS			
An. Subscrip.	Ps.	40	
U. S. A.	\$	2	
England	Shils.	8	
Other countries	Frs.	10	
Single Copy		40 Paras	
Advertising rates	on application		

ՐԱՀՆՈՒՄԱՆԸՆ ԻԼԱՆԼԱՐԸ

1. Բահնիւնանըն Ամերիգատա եալընը մէսուլ աճէնի Նիւ Եօրգտա Messers S. Telfeyan & Co. (114 Fifth Ave. New York City.) տիրէր: Պիւ ճիւմլէ սրփարըչար վէ ապօնէ պէտէլլերի միւմալլէյէ էֆէնտիլլէրէ կէօնտէրիլլիսէ պիզէ եէթիլլի: Ճէնուպի Ամերիգատա պուլունան ապօնէլլէրիմիզ տախի քէնտի հիսապլարընը թէլֆէնան էֆէնտիլլէրէ թէսվլլէ էտէրլլէրսէ պիզէ տահա սուհուլէթիլլի օլուր:

2. Թիւրքիստա պիզէ տօղրուտան սրփարըչ վէրէնլլէր՝ պէտէլլինի փօսթա փուլու (պաչգա նէվ փուլ կէօնտէրիլլմէսին, անճագ 1 դրշլըզ եա երմի փարալըզ փօսթա փուլու օլսուն) չա տա մանսա փօսթ թարիգիլլէ կէօնտէրէպիլլիլլէր:

ՐԱՀՆՈՒՄԱՆԸՆ ՄԻՒՍԱՊԱԳԱՍԸ

Բահնիւնանըն գարիյունունտան պիր զաթ «Էրմենի միլլէթիլինի սիւնեսա մէսկէնիլլէրին իփա էյիէսիլլի խըսսէթ ևն» սիր, մէվզուէսի իւզէրլինէ պիր միւքեաֆաթ միւսապագասը ալմագ իսթէր: Պու միւսապագանըն շարթլարը աթիտէթիլլէր տիր:

1. Պալատէթի մէվզուէ իւզէրլինէ եազըլաճագ պէնտ ասլի (original) եանի մուհարրիլլին քէնտի թահրիլլի վէ միւթալէասը էսէրի օլմագ լազըմ տըր:

2. Պէնտլէր Թիւրքճէ լիսանտա օլաճագ: Պիրի էրմէնիճէ կազըպ Թիւրքճէյէ թէրճէմէ էթտիլլիլլի իսէ տախի օլապիլլիլլի:

3. Պէնտ Բահնիւնանըն 15—16 սիւթունունու տօլտուրաճագ գատար, եալստ, 4,000—4,500 քէլիմէտէն իպարէթ օլմալը տըր:

4. Պէնտ Բահնիւնանըն խտարէխանէսինէ 1914 Յունիս 1տէն էվվէլ եէթիլլիլլի օլմալը տըր:

Պու միւսապագա պէնտլլէրի միւզթէտիր պիր հէյէթ ի միւմէյիլլէյէ թէվտի էտիլլէրէթ թէֆիլլի էտիլլէճէթ, վէ Բահնիւնատա նէչրի թէնսիպ էտիլլմէթ իւզրէ էն եիւքսէթ տէրէճէյի իհրազ էտէն պէնտին սահիպինէ 5 Օսմ. լիւսալը միւքեաֆաթ վէրիլլէճէթ տիր:

ՐԱՏՆԻԻՄԱ

ՀԱՅԹԱԼԵԳ ԴԱԶԷԹԱ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԵ ՍԻՅԱՍԻ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆԳՈԼ

ՅՈՒՆՈՒԱՐ

23, 1914.

Ե 4

ՊԵՆՏԻ ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՄԷՍԵԼԵՆԻՆ ՏԻԿԷՐ ՊԻՐ ԹԱՐԱՅԻՐ

Թրֆախօս Հայկարա երմէնիճէ լիսանը էօյ-
րէնմէք պապընտու վէրիլէն նասիճաթլարըն
Փախաէլի օլաճաղընը իւմիտ էաէրիլ: Բահնիւռն
տախի քէնտի էլլնտէն էէլտիլի տէրէճէտէ
էրմէնի լիսանընըն էրմէնիլէր արտաընտա թա-
միմ էալիմէսինի տարզու, վէ գարիլէրինի պու-
չէյէ թէչվիլ էաէր: Բահնիւռն էրմէնիճէնի
ուժուժիլէչմէսինտէ պիւր զիյան չէքմէզ, զիւր
պիւթիւն գարիլէրի էրմէնիճէ օգուճաղա մուլ-
թէալի օլուլ օ լիսանը գուլլանմաղա պաչար
իսէ, քէնտիսի տէ հա էրմէնիճէ լիսանտա քէն-
տի գարիլլուընլա գօնուչուր հա տա օ իչի
պաչաղարա թէրք էալիլ քէնտիսի Արապի
հուրուֆաթլա թիւրքճէ սէյլէմէյէ պաչար:
Խօշ, պու հօլա հանի Արապի հուրուֆաթ իլէ
թիւրքճէ գօնուչմաղա հազըն վաղթլարտա
թէչչպիլիս էլիմէք Փիքրինտէն էլչմէյօր տէ-
յիլ հա: Նէ իսէ, հէլէ օ մէսէլէ չէօյլէ տուր-
տուն:

Շու էրմէնիլէրին էրմէնիճէ գօնուչմաղար-
նա տալի տիւլիւնիւրքէն պազէն հոգեքանախան
(բուս ը լինաան իլմինին) գախաէլէրինտէն պա-
ղընըն տէրխաթլըր էլիսէք պէլքի տահա խա-
ջըրըն նէթիճէլէրէ վաճըլ օլուրուլ տէյու զանն
էաէրիլ:

Փրօֆ. Տատուրեան տա պիլգէ թաւիսիյէ էյ-
լէտի քի հէփ էրմէնի հուրուֆաթլէ թիւրքճէ
տէրա քիթապլարըմըը հապալըմ, վէ տուա
մէճլիպլէրիմիլտէ վէ վաղ վէ տէրս խըտմէթ-

լէրիմիլտէ էրմէնիճէ լիսանը գուլլանմաղա պա-
չալալըմ: Անլալըլարըննա հէօրէ թարսուս գօ-
լէճինտէ թալէպէ սապահ խըտմէթինտէ Մի-
սիս Փրիսթինին թիւրքճէ օգուլուլ տուա էլի-
մէսինէ միւստատէ էլիմէմիլլէր:

Պու մէսէլէտէ հոգեքանախան գախաէ տէտի-
յիմիլիւր պիւրիսի շու ալըր քի առէմին լիսան
թահսիլ էլիմէք միւստէթի մահտուտ տըր:
Ֆիլան պիւր սինտէն սօնրա հէնի լիսան էօյ-
րէնմէք վէ անտէն թէլէզզիլլ էլիմէք դօլայ
տէյիլ տիւր: Վէ տիլէր պիւր գախաէ շու ալըր
քի, աաի միւսահէպէմիլլին վէ մուսրէֆէմի-
լին պէօյիլք պիւր զըսմը թէֆէքքիւր վէ ի-
րտաթ նէթիճէսի օլմայըլ, հաֆըլէ վէ թէ-
սէլսիլլ թէսաւվուր տէտիլիմիլ ազլի գա-
պիլիյէթլէրին էսէրի օլարազ վազը օլուր:
Իւնտի միւսահէպէլէրտէ պէյին իւզէրինտէքի
իլլէր թէսէլսիլլ ի էֆքիւր իլէ թահրիք օ-
լունուլ, անճազ ճիւղի պիւր ճէնտ վէ իլիթի-
յարլա միւսահէպէ տէվամ էաէր: Անըն ի-
չիւն տիւր քի խօշ միւսահէպէ վէ մուհալէրէ
էսնասընտա առէմլէր հօրուլմայըլ տահա զի-
յատէ բահաթլանըրլար:

Իպատէթին վէ բուհանի խըտմէթլէրին տէ
էփէյի պիւր զըսմը պէօյլէ տիւր: Հիսսիյաթ թէ-
սէլսիլլ ի էֆքիւր իլէ թահրիք օլունուլ,
բուհանի խըտմէթլէրտէն թէլէզզիլլ էաէր:

Պինաէնալէյի հէրէք իւնտի միւլազաթլա-
րըմըլ հէրէք տինի խըտմէթլէրիմիլլ հէնի պիւր
լիսանլա ճէրէյան էաէրսէ պիւր իւսրէթ, պիւր
աղըրըլլ հիսս էաէրիլ:

Պու գախաէլէր մայլիւմ օլտուղու հալտա
չիմաի Թրֆախօս Հայկարտան քէնտիլէրին իւնտի

մուհավէրէներնի վէ իսպառէթ խըսմէթլէրնի
էրմէնիճէ լիսանտա իճրա էթմէլէրնի թալէպ
էթմէք պէօյլէք պիր հագգսըղըք տըր : Անլէ-
րի թապի թարիպտէ թէլէզզիւզ վէ իսթիֆա-
տէ էտէճէքլէրի իսթիյաղարտան մահրուս
զըլմագ սըր :

Թահթ Ը միւթալաալար ալաճագ տիկէր պիր
խոստուս տա ֆիքրի հայաթըն պէսլէնմէսի
մէսէլէսի տիր : Ատէմ հէնի պիր լիսան էօյ-
րէնմէք իչլին էլինէ պիր տէրս քիթապը , պիր
տէ լուղէթ քիթապը ալըպ , պիւմէտիյի լու-
ղէթլէրնի մանասընը լուղաթ քիթապընտան
պուլարագ հաճաշ հաճաշ իլէրի կիթսէ , պու-
ազլի պիր իշ տիր : Ատէմ հէնի լուղէթլէր վէ
իսթիլաշար էօյրէնտիքճէ խօշաշարագ իլէրի
կիտէր , լաքին հէնի մալիւմաթ թահսիլի ,
հա էլլէնճէ իչլին քիթապ օգուրքէն պէօյլէ
լուղէթ քիթապընտ միւսթաճ օլարագ օգուրսա
օ զէման մագոնտ հասըլ օլմալ : Պու սէպէպ-
տէն Թրքախօս Հայլարը պու աղլի թէլէզզիւզ
վէ իսթիֆատէտէն մահրուս զըլմագ իսթէմէլ
իսէք , սնլէրնի էլլինէ գօլայ անլատըղարը
լիսանտա հաղըմը քիթապը պէ գաղէթալար
վէրմէք կէրէլի :

Պու միւթալաալար ֆիքրիմիլ էօնիւնտէ
օլարագ , պիլէ կէօրիւնիւր քի պիլիմ չիմտի-
քի վաղիֆէմիլ իքի տիր , պիրի կէլէճէք նէսլէ
էրմէնիճէլ էօյլէ թալիմ էթմէք տիր քի , պիր
աղտան օ լիսանտա միւստանէպէ , օ լիսանտա
չաղա վէ էլլէնճէ , օ լիսանտա աուա վէ թէ-
րէնիւմ քէնտիլէրէ թապի կէլսին : Լաքին
տիկէր թարաֆտան հաղըր նէսլին վէ քհա-
միլլէրնի խաթըր իչլին իւնտի միւստանէպէլէրի
վէ իսպառէթ խըսմէթլէրնի անլէրնի անլա-
տըղը լիսանտա իճրա էթմէքլէ պէրապէր ,
անլէրնի ֆիքրի հայաթըն պէսլէնիլ թէլիլ
էտէճէք քիթապը վէ էսէրլէր մէյատան հէ-
թիւմէլի իլ :

Օ-գ-օգ , թ-օ-փ-թօփ քերականլարընը
հագալըմ : Սման Թիւրքճէ ֆիթապը Մու-
գատտէպէրիմիլի , Թիւրքճէ իյահիլէրիմիլի
հըֆիլ էտէլիմ վէ էրմէնի հուրուֆաթլէ Թիւրք-
ճէ էսէրլէր մէյատան հէթիւրէրէ 100,000լէրէ
սալըման միլլէթաղարըմը թալիմ վէ փէր-
վէրտէ էտէլիմ :

Հոգեքանական (փոխիսթօնիֆ) տիկէր պիր
գախտէ տահա վար սըր : Արասընտա պու-
լանտուղուսուզ վէ պուլունմաղա մէճպուր
օլտուղուսուզ միլլէթլէրնի լիսանընը էօյրէն-

մէմիլ թապի տիր : Պու տէֆա Ամէրիգայը
զիյարէթլիմաէ կէօրտոււմ քի նիլէ տէֆա էր-
մէնիլէր քէնտի իճթիմալարընտա թէլ թէլ
ինկիլիլիլէ գուլանմաղա մէճպուր օլույօլուր
իտի : Ամէրիգատան Բահնիւնայա կէօնտէրլէն
պէնտլէր պաղէն ինկիլիլիլէ տէ գալէմէ ալընմը
օլույօր : Պու թապի վէ գարուրի տիր : Պու
գախտէ թէլիլիլիլէ պիլիմ պու տիյարտա
Թիւրքճէ էօյրէնիլ գուլանմաղա տախի թա-
պի տիր : Պիլ նապիլիմիլի Թիւրք վաթան-
տաղարըմը քիտէն կիթտիքճէ տահա զի-
յատէ ալըմագ էմէլինտէ տէլիլիլ , տահա
զիյատէ պիրիպիրիմիլիլէ հաղալմագ վէ պիրի-
պիրիմիլի տահա էյի անլաճագ արղուստանտա
իլ : Սիյասիյաթիճա , տիւնճէ , վէ սաիր խու-
սուսարտա պիրիպիրիմիլի տահա էյի անլա-
ճագ վէ պիրիպիրիմիլիլէ տահա զիյատէ հար-
սըմ էթմէք տիր նիլանկիւնմըղ , Պու կիւն
Թիւրքլէրնի ֆրիսթիանլար իլէ ալըվէրիլ էթ-
մէմէք իւլլէ պօյգօթ էթմէք տիւլանմէլէրնի
պէն պագար կիւլէրիմ : Պու չէյ իքի պիրա-
տէլէրնի պիրիպիրիլէր իլէ գաճաղ հափըպ
տա էվին պիրէր քէօլէսինէ չէքիլէքէք , «Պէն
արթըք սէնիլէ գօնուլմայաճաղըմ , օյնամա-
յաճաղըմ , տէմէսի կիպի պիր հալ սըր : Ի-
նանմայընը , պիր աղ սօնրա հինէ գօնուլուպ
օյնայաճաղար սըր : Պու տիյարըն թէմաթիլէթ
ի միլլէթիսի հըֆիլ էտիլտիքճէ , հաթթա պու
տիյար մաաղալան , ինգիստան օղրասա պիլէ ,
պիլ էրմէնիլէր վէ Թիւրքլէր պիրիլքտէ հա-
չայաճաղը : Պիրիպիրիմիլիլի լիսանընը գուլ-
լանաճաղը , պիրիպիրիմիլիլէ էֆէհարըմը
իլան էտէճէլիլ , պիրիպիրիլէրիմիլիլէ տիւլէրի-
միլի թարիֆ էտէճէլիլ , մէքթէպէրտէ պիր-
լիքտէ պուլունմաղաղ , պիրիլքտէ թիւարէթ
էտէճէլիլ , Օ սէպէպտէն Թիւրքճէլի գուլան-
մագտան գօրգմայալըմ , վէ Թիւրքճէլի գուլ-
լանմաղա Հայլըղըմը գայ էտէրիլ տէյու-
մէրագ էթմէլիլ : Պիլ չարղըլար փօլիլիլիլ ,
չօգ լիսանը իլ , էրմէնիճէլ թամիմ էտէլիմ ,
միլլի մէքթէպէրիմիլիլ լիսանընը էրմէնիճէ
էտէլիմ , լաքին Թիւրքճէլէ տէ տիւլան օլ-
մայալըմ : Անը տա էօյրէնիլ վէ գուլանա-
լըմ :

Յ . Գ . Գ .

ԷՐՄ. ՔԻԼԻՍԱՍԸ ԻՍԼԱՆԱԹԸ

Պու. տէֆա. Հոռոյնըն Բիզանդիոնըն 5198
նօմէրօսընսա հազըպ թէքլիֆ էթմալի իսլա-
հաթը միւթալաա էտէլիմ: Միւթալէյն էվլէ-
լա եօրթուրսան պաշլալըպ տէյօր քի, «Սր.
Աստուածածինին գութնութենուն վէ գուշադը-
նըն պուլունմասը» (Գիւս սֆիյո, գիւս գոսոյ)
եօրթուսու. կիւպի Բրիտիսթանըլա հագարէթ
օլան, ընծայումն ուր. Աստուծոյ ի սանարն, յոռ-
քեան սր. Աստուածածնայ կիւպի սպէս օլան,
սր. Լուսաւորիցին չուգուրա իննսի չըգմասը,
գիւս նշխարաց կիւպի ֆաղլա սօնլարը տէրնալ
լաղվ էտէլիմ: Հոռոյ ախէր տէֆա տա պիր
չօգ Սուրբարա թէնսիգաթ էյլէմէք վէ դատրօ
խարիճինէ չըգարմադ թէքլիֆ էյլէմիշ խօ-
տիւլէյն օլմատը: Պու. սօնլարսան վէ ուռը-
լարսան չօղու զաթէն պիղիմ քիլիսէնին մալի
օլմայըպ Լաթին վէ Բոււմ քիլիսէլէրինսէն
կէթիլիէրէք կիրարիլիմիշ տիրլէր: Շու գէ-
մանտա հալա պուշլարըն ճէվաղը խթիլիտամը
հալընըլ Հոռոյնըն տէյիլ, ճիւմլէմիլին տէ
ֆիքրինէ գարչը կէլիյօր: Պուշլարը պիր է-
լէքաէն կէլիլիպ հիւ տէյիլ միլլի վէ տէյէրլի
օլանլարը իպգա վէ զիքը էյլէմէլի տիր:

Ընթերցումնլար հապգընսա սէօյլէրքէն,
քիլիսէնէ օգուսան գըսմլարըն նէ գատար ու-
ղուն վէ լիւղլիմսիւղ օլտուղոնտան պահս
էտիյօր: Պիր թաղըմ պիլմէմ հանիլը վարդա-
պետին հաղաղը գըթսալարը, ուղուն պիր զը-
յաս շարսիլսլարը, սրասարաղտա, վաֆիլիդտէ,
ճէնաղէտէ, եօրթուսա, նիքեհանա օգուշուպ
սուրմաղտա մանա օլմատըղընը իտախա էտի-
յօր: Հագիղաթէն ինտան օ հալլէրի կէօրալիւք-
ճէ էօլէճէք իսէ պիլլէ պու սէվտատան վաղ
կէլմէյէ, թէէհիւլ էտէճէք իսէ, ճալըպ սա-
վուշմաղտ գարար վէրիյօր: Պաշ պաշա չա-
թըլմըլ գան թէր սպրատարադ քիթապըն պիր
պաշընտան պիր սօնուստան տնլալըմադ պիր
լիսան իլէ օգուսմատընը տիւլէմէքաէն իսէ
պէքեար դալմադ տահա գօլայ տրը: Հէյէ չու
Խլանիլի Խլանիլի քիթապընտան օգուսմատը
պիւս պիւթիւն սընըրլարընսա տօղունույօր:
Պիչարէ Կօրիւն վարդապետա տէ օ տէրտտէն
կիթախ: Գօրպարըմ պէն տէ օ տէրտտէն էօ-
լէճէյիմ: Պու պահսը գախատալըմ:

Միլսուրթիւն եօրթուսունտա քիթապըն պիր
պաշընտան օ պիր պաշընսա սու իւպէրինէ նէ
գատար սէօյլէր վար իսէ օգուսմադ ուսուլու

Խալա հիւղլէրճէ տէֆա «Տիր ողորմես»լար,
Մաշոցտան, Թէվրաթտան, Լինճիլտէն գըթալար
վէ թէքէրբիւրլէր իխթիսար էտիլմէլի տէյօր:
«Քահանայլարըն ճէնաղէսին օծել էթմէք-
տէ նէ մանա վար տրը» տէյօր Հոռոյ: «Ձա-
թէն սաղըղընտա տիւղաթլէ հաղանիւրշ տրը-
լար: Խոստուսա քահանայ ճեղնայրաթիւնը էս-
նաւընտա տիլէր քիլիսէ վէ դալմարա նըղալ-
լար վէ լանլիլէր օգուսմադ առէթինին թէր-
քինի թէքլիֆ էտիյօր: Բապըլմըլ միւսարհիլի-
յին առնա շանթքիլիլիլ, տէյու էմը էթմիշ
տիր: Էյէր պու սօն 4 տարտան պէրու զու-
հուր էթմիշ օլան կէօնալէօն մէզէպի ֆըր-
գալարը, մատախիւնլարը, տիւսիլլէրի տնա-
թէմա էթմէք իճապ էտէր իսէ սպշումա զա-
տար լանէթ օգուսմադ իճապ էտէր» տէյօր:
Նիքեհանա Հաւսոյ իննգանսիւն օղունմատընը
ապէս կէօրիւպ «Փարղը Բրիտիսթան քիլիսէլէ-
րինէ ախա օլանլարըն թէլհիւլիւ մէն օ-
լունմամալը» տէյօր: «Քիլիսէնին, իտալըն վէ
սուրէթլէրին մէն օլունմասը» (օծում) տնլէր
տէ իխթիսար օլունմալը, հաթթա իտալ վէ սու-
րէթլէր սալա մէս օլունմամալը քի իպատէթ
մատաղէսի օլմատընլար» տէյու իտախա էտի-
յօր:

Լաքին Հոռոյնըն թէքլիֆ էյլէտիլի իսլա-
հաթտան էն մուհիմիլի կուսաթրօնթիւնըն լաղ-
վը տրը: «Ճիւմլէ րուհպանլար թէէհիւլ էյլէ-
սիւլէր, չիւնքի Բրիտստըն պէօյլէ պիր էմրի
եօգ տրը» տէյօր: Պու ուսուլ տախի պիղիմ
քիլիսէյէ սօնրատան Լաթիլիլէրտէն իտալ օ-
լունմուշ տրը վէ պուստան տահա մուղիւր պիր
ուսուլ օլմամադ: Պու ուսուլ Ալլանըն զօյմուշ
խալիլ թապիլի գախտէլէրէ գարչը օլտուղու կի-
պի հէր ճիւլէթլէ էրմէնի քիլիսէսինտէ պիր
թէօթէլ մատաղէսի օլմուշ տրը: Լինսաֆ էտի-
նիլ, Բիթալ էմը էտիյօր (Եպիսկոպոսըն պիր
գէվճէսի օլտուն) րուհպանլար իսթէյօր, թա-
պիթ պաղըրըյօր, 20ինճիլ ասը ֆէրեսա է-
տիյօր, թարիլի վէ վուղու ի հալ լիւղլմընը
խապաթ էտիյօր, չու գատարճըլ օլտուն պիր
խալահաթ հախամայօրուղ: Փաղլա օլարադ չօ-
լուղ չօճուղ սահիպի պիր քահանայ տուլ գա-
լըրսա օնու տա մահքիլմ վէ փէրիչան էտի-
յօրուղ: Պունտա տա պիր սիյասի մանի վա՞ր
մը, վարդապետլէր էվլէնիլ ալլէ թէչքիլ էյ-
լիլլէր իսէ, Սահմանադրութիւն Էլաէն մի կի-
տէր, եօգսա հիւքիլմէթ փաթրիլլանէ իմ-
թիյաղընը կէրի՞ մի ալըր: Պու ուսուլուն մա-

զարբաթընտան պահս էթմէքտէն սարֆը նազար էթմէլլիդ, պաշպա մաստէյէ կէշէլլիմ:

Էթիլիդի իյիւն տուս երեւի, մէսէլէսինի էլէ ալըպ Հորոյ շու եօլտա խտարէի քէլամ էտիյօր: Միւսալիլէյին հազարդլարընը իճմալէն նազը էտէճէլլիմ:

Միւսալիլէյին ախլադի թասալվուրու իլէ սըզը ալադատար օլան պիր ախէր մէսէլէյի տախի թէֆթիլ էտէլլիմ մի: Էթմ. քիլիսասը զարպի վէ շարգի քիլիսալարա ուշարող (զիրա օլ վապթ Աւետարանական քիլիսա մէվ-ճուս տէյիլ իաի) մտէթթէսալի Ինճիլին թէէքիս էյլէսիլի էսասի պիր թալիմալէն եանի հէր ֆեսին պու սիւնէսալի սալալընա կիօրէ ախ-րէքսէ միւսալարա ես միւսալար կիօրէնիլի քա-լիմինէն ապիլըն զըր: Բեա՛շքի պու կիպի թալիմալթ քիլիսէնին տիվարլարընա հազըմադ ատէթ օլսա: Բապլըմը չոգ տէֆա թէք-րարլարըն սըր քի պու տիւնհատա իքէն թէվ-պէ էթմէյէն քիմաէ իյիւն էթլիմալէն սօնրա իւլլաւ չարէսի եօգ սըր, անճադ աղլալըն վի սիշ գընրոսալըն օլաճադ սըր: Պու թալիմ փալթիլէսիլիքալէ վէ իսլամիլէթալէ տախի թէէքիս էտիլիլ տիր: Պիլիմ քիլիսէնին իսէ պու պապուէ մէսէլէքի նէ՛ տիր: Պիր ճէնադէ ի-չիւն իւճրէթլի իւճրէթսիլ կէթիլիլմիլ պիր բուհպան Ալլահտան թալէպ էտիյօր քի՛ աշիլ եալընը անըն կիւնհալարընը աֆվ էյլէսին, անճադ մուգասսէպէր իյիւն աղ քարաֆընա աղպ միւնէլիլի գըլըն, «Դասաւորեալ պաշտաւադընը սուրքս ֆու աշալուրման դասուն»:

Նիչիւն, հա՛նկը ֆազլիլէթի իչիւն: Պիր մէքթէպ միւսէյիլիլմալէն թալէպ էտէպիլլիլ-միսինքի, հէր պիր չայիրտէ այի սուրէթտէ էյի տէրէճէ վէրսին: Տիւնեալի պիր հաքիմէ թէքլիք էտէպիլլիլմիսին քի հէր ատէմի ոյ-նի սուտա երգասըն վէ սուլսուղա, ճանիլէ պէրալէթ վէրսին:

Իմաի նա՛սըլ զապուլ էալպիլիլիլ քի օլ է-պէտի Ատալէթ պէօյլէ պիր թէքլիքի վապուլ էթմին: Տահա ֆէնասը, ինտանլարա պու տիւնհատա խաթաւան իճթիլիսալ էթմէյէ, մէնֆաթթընա բաղմէն հազարդլարըն սա-գընմադ վէ ֆազլիլէթ իչիւն ֆէսալարընը էթմէյէ նէ՛ մուճիլ գալըյօր: Պու թալիմ իլէ-լասքեարըն էմրինէ մուսալիք տէյիլ մի: Ալ-լահ էմր էտիյօր քի, էթլիմ վէ հիւքմ կիւնիւ-նիւ ախլիւն վէ հալթընտա օնա կէօրէ հարէ-

քէթ էյլէ, զիրա օնտան սօնրա ֆէրհատ ու ֆի-զան ֆախալէ էթմէլ, «Պէնտէն կիալին սիլի թա-նըմամ» աշիլէճէք տիր: Հաթթա սօն սաաթ-տա էտիլէն թէվպէ վէ փէլիմանի պիւթիւն էօմրալէ իլլէնիլէն ճիւրմէրի սիլիլ ինտանը ճէզասան մուսի թուլթապիլլիլ: Նարեկադի պու պապալէ ուղուս ուղալիլէ հազըպ արթըլ էքսիլ էօրնէքլէր կէթիլիլտիլքալէն սօնրա մէսէլէյի չիւպէլի պրադըյօր իսլամիլէթին պու պապուէ թալիմի սահա սէրի վէ հազիլի տիր: Իսլամիլ-յէթ թալիմ էտիյօր քի, իսլիլ պիլէ անճադ քէնալինէ գարչը իրթիլքալ օլուսան ճիւրմէ-րի աֆվ էալէպիլիլ: Ինտան գօնչուսունա գարչը իլլէսիլի հազարդլը վէ ճիւրմալէն աֆվ օլուս-մադ իչիւն անճադ օլ ատէմէ միւրաճաթմ է-տիլ հէլալըք ալլէմէլի տիր:

Հորոյ պու ճիւրմէրի մուֆասալ հազ-տըլտան սօնրա սէօլիլիւ չէօյլէ տէվամ էտի-յօր:

«Պիլիլիլ քի պու չէտիս վէ ճիւրմի թէն-գիտաթը իճրա էյլէսիլիլ իչիւն պիր թալըմ մուհաֆադաքեար լուհալարա պալըրըլ տէ-յէճէքլէր, Կիօրսիլիլիլ մի, պիլ իյիւն ֆիլի-սիւնիլ գասիլ քալիլարընա օգընմանգսան ա-գընըյօր իսիլ: Պիլիլ ֆիլիլիլ քալիլ (խարիւր) պիր պիւնալ պիւնգիլ, պիր քարաֆըն քալիլ երեւի իյիւն օգընմանալ, պիր քալ գընըյս-սըլ պիր ֆեսիլ վարալ իսիլ հիլիլիլ երկընը: Տիլիլ թարաֆտան ախլիլիլարըմ քի իրիմ-եան Հայրիկին տէտիլի կիպի բուհպանլարըմը պու ալիլէր, օսըլար, ճէնադէլէր սալէսինտէ կէլիլիլարըն, պիլ էհալի իսէ իլլէթէնէպի-լէն պիր սէմալի հաքիմ թասալվուրընա ալընըլ իլ: Պու սէպէպուէն կիւն պէ կիւն ախլազըմըլ թէտէնիլ էտիլ զիյան չէքիլըլ: Պարի պիր բրթուլ էտիլ տէ օրթա պիր հօլ պուլարըմ»:

Հորոյ փրօթէսիլիլար իլէ իթթիլիսա մէ-սէլէսինի մէվլուսը պահս էտիլ անլէրին Բը-րիսթիան սալըլլիլ սալըմալաճադընը զիլք էթթիլքալէն սօնրա, փրօ-զըզլարընը նիքեալ էտէր իքէն պարի դրօշմ էթմէք վէ վիւճու-տինին ֆարզըլ զըմալարընը հաղաւադ ատէ-թիլին թէքք էթմէյի թալիլէ էտիյօր:

Պիլլէ մէսէլէ տահա մուհիմ վէ միւսթա-ճէլ տիր: Պու սար տարմադ սարը տէյիլ տիր: Զեման դօշույօր, տուրան էլիլիլ մահվ օլուր: Իլլազանիլըն 5215 շօմէրօսընտա թաղեոս

Քննյ. Աստուածատուրիանքն սեօղլերինի թէք-
րար էտերիզ: «Եվ վէթ ուղղուտան ույանաճաղ
վազթ արր: Ասրըմը իչին էն մուհիմմ մէ-
սէլէ պու տըր: Խուսուտա քի քիլիոէ վէ
րուհպանլըզա դարչը փրօփաղանա վար վէ իս-
լահաթ իսթէյօրլար: Էն էվ վէ Մաշնոցը թա-
հիհ էթմէք վէ զէմանն թաաավվուրլարնա
ուշաուրմաղ լաղըմ տըր: Բուհպանլարը թէ-
էհիլ էթիտիլի օ թէօքէլի զաւորըրալըմ: Ա-
ռաշնորդար՝ քահանայարտան օլմայը տըր,
Մաշնոցըն մուգատաէն միւլէլիֆի՝ Առաշնորդ
պէքեար օլուրտա լանէթ օգուլօր: Բուհպանլա-
րըն տիլէնմէք ուսուլունու լաղվ էտէլիմ:
Պու պիր թէօքէլ տիր, զէմանն թաաավվու-
րունա կէօրէ կիւլինէճէք չէյ տիր: Օլ վազի-
ֆէնին գուտաիլէթ վէ վազարընը էտնա տէրէ-
ճէյէ էնտիրմիլ տիր:»

Պէն սահա հիչ պիր թէքիլիֆտէ պուլուն-
մատըմ, չիմտիլիք միւլէթէրէմ Հոռոյ վէ Թա-
դէոս քննյ. նըն թէքիլիֆ էթիտիլիլէ գանաաթ
էյլէրիզ, վէ էմին օլուն քի պունլար հալընըզ
տէյիլ տիրէյ, ումում էրմէնիլէրին 100 տէ
80ի պունլարա բէֆիզ վէ հէմէֆքեար տըրլար:
Պիլ փրօթէսթմանթլար զաթէն հաղըլանմը
լօզմա կիպի իլ, պիլի իլք ֆուրսաթ իլէ իս-
լահ օլունմալ քիլիտէ տէրունինտէ կէօրէճէք-
սինիզ, օլ զէման պիրլիքտէ տիւլինիլ չալը-
չըրըզ, հազիզի իթթիհաա օլ զէման օլուն: Պիլ
տէ միլլէթիմիլ իչին գըյմէթլի վէ մուգատ-
տէն օլան նիչէ չէյլէրաէն մահրում օլմայըզ,
իթթիհաա իքի թարաֆտան հաղաչմազ իլէ
օլուն: Հայ եկեղեցիյ տալընա, Առաքեալան
զէմանընա իրճա էտէլիմ: Պունա քիլիտէ մանի
օլմատըզտան մատա փէք տէ միւսաիա
տիր:

Ա. Ս. ՆԱԿԳԱՇԵԱՆ

— Իքի սէնէ էվ վէ Նիւ Եօրդտա վէֆաթ
էտէն Մր. Հէրրիմէն՝ գարըսընա 53 միլիօն լիւրա
թէք էյլէմիլ տիր: Մր. Մարչալ իսմիլտէ
պիրի 40 միլիօն պրազմըչ: Պունտան մատա
Ամէրիգատա աուլ պրազտըզլարը գարըլարը-
նա 15—20 միլիօն սէրվէթ պրազանլար էփէյի
վար տըր:

— Ալմանիատա չըմէնտըֆէր մաքինիսթլէրի
10 սէնէ հիչ պիր գազա օլմայարազ չըմէնտը-
ֆէր իտարէ էտէրլէր իտէ 100 լիւրա միւքեա-
ֆաթ վէ պիր ալթուն մէտալ ալըրլար:

ԱՀՎԱԼ Ե ՀԱՋԵՐԷ

Պոյգօր. — Թիւրք վաթանտաչլարըմըզ Բրիտ-
թիյանլարա գարչը պիր թիճարէթ պօյգօթը
աչարլար վէ պունը մէմլէքէթին հէր թարա-
ֆընա թամիմ էթմէք իսթէյօրլար տէյու կէօ-
րինիլօր: Ավսթրիա, Եունանիթման վէ Ի-
թալիա ալէյհինտէ աչըլան պօյգօթ տէվամ
էթմէտի իտէ, պու հիչ տէվամ էթմէզ: Պաչա
պիր հէրտէ տէտիլիմիլ կիպի պու չէյ իքի գար-
տաչլարըն պիրիպիրի իլէ գալըզա հալըզ սա
հէր պիրինին պիր քէօչէյէ չէքլմէսի կիպի
չօռուգճաւընա պիր իչ տիր: Չօզ վազթ կէչ-
մէզտէն եինէ պիրիպիրլէրիլէ ալըչ վէրիլ է-
տէճէքլէր, վաթանտաչլար մազամընտա էլ
էլէ վէրէճէքլէր: Այա հէրտէ պաղը իչ սահի-
պի Թիւրք թիւճարլար փարա հափաճազ,
լաքին աւլ էհալի կէրէք Թիւրք, կէրէք Իս-
լամ, պիր մըգտար զիյան չէքէճէքլէր: Չար-
չտաա բէգապէթին ազալմասընտան ատի ա-
լըչ վէրիլ էտէն Թիւրք՝ քեար էթմէյէճէք:
Ավսթրիա ալէյհինտէ պօյգօթ էաիպ տէ 2¹/₂ զու-
րուչուզ չէքէրի 4¹/₂ զրչ. ա հէտիլիմիլ կիպի
զիյանը պօյգօթ էտէն չէքէճէք տիր: Տար ֆի-
քիլլիլիլի պիր թարաֆա գօր իտէք, մէմլէքէ-
թին չու վազիլլէթինտէ պու պօյգօթըն վաթան
իչին էն մուգիրր պիր մէսէլէ օլաուղունու
կէօրէճէյիլ, զիրա մատաի զիյանտան մատա
մանէվի զիյանը վէ անասըրը հէքաիկէրինտէն
այըրմաը Օսմանլըլըն հայաթընա էն միւհ-
լիք տարպէլէրաէն պիրիսի օլապիլլիր: Իմտի
լամա էտէրիզ քի Բրիտթիան անասըր պունու
պիր սու ի թէֆէհիլմ նէթիճէտի տէյու թա-
նըյարազ թէհամմիլ էտէրլէր, վէ Միւսլիման
պիրատըրլէրիմիլ պու թէչլպպիւսին անճազ
քէնտի մէնֆատթ ը չաիսիլլէրինի վէ քէսէ-
լէրինի տիւլինէն Թիւրք թիւճարըն թէչվիլի
նէթիճէտի օլաուղունու կէօրէքէք Օսմանլը-
լըզա մուգիրր օլան պու մուսմէլէյի ճիտտէն
մէն էթմէյէ չալըչըրլար: «Քէնտի ալէյհինէ
մուխալէֆէթ իւզըրէ պուլունան հէր չէհր հա
խանէ պազի գալմազ», տէտի Յիսուս Քը-
րիստոս:

Միլլի իքքինուս հազընսա պիր ահօզ. — Միլլի
իթթիհաա մէսէլէսինէ տաիր Բաննիւնս սիւ-
թունլարընտա պէյան ը էֆքեար էտէն տօսթ-

լարըն նազարը տիգղաթընը չու պիր խու-
սուսա տալէի էթմէք իսթէրիդ. չէօյլէ քի Հայ
Լուս. վէ Հայ Բող. լարըն ֆիլիսեֆէ իթթիհատը
վէ պու իքի ճէմատթլարըն ճինի օրնայան մե-
սեթիթրսէ իթթիհատը հէքալիէրինսէն պուս-
պիւթիւն Փարպլը մէսէլէլէր ոլտուզունտան
պու իքիյի պիրի պիրի իլէ գարըշարմայու-
լըմ: Հայ Բող. վէ Հայ Լուս. լարըն քիլիսէճէ
իթթիհատ էթմէլէրինի արգու էսէպիլիթիդ վէ
օ խուսուստա միւպանէսէ էսէր իքէն պիլիթի-
Լուս, պիրատէրլէրտէն քիլիսէճէ նէ ճինս խու-
լահաթ թալէպ էթալիյիմիդի սերպէսթանէ սէօյ-
լէյէ պիլիթիդ: Փրօ. քիլիսէսինին փէյլամ վէ
Ֆէգալիլինսէն պահս էսէպիլիթիդ: Քէզալիք
Լուս. պիրատէրլէր Փրօ. լըզըն դաիֆ թարաֆ-
լարընը կէօսթէրէպիլիթիդ: Պու. քէնտի պա-
չընա պիր միւպահանսէ օլուր: վէ պիլզէ պու
նէվ միւպահանսէին վազթը կէյմիշ տիր: Հա-
քին ճինի օրնայան մեսեթիթրսէ իթթիհատ սէօ-
զիւ օլուրքէն քիլիսէ մէսէլէլէրինէ կիրիլմէյէ
լուզում գալմազ: Օ սըրատա մէվզուը պահս
ֆիլան տարիէտէ արին վէ մէզհէպի ունտուր
վա՞ր մը, ես՞ոգ մը, պու սիւալ իրատ էտիլմէլի,
վէ պէօյլէ պիր իթթիհատ ֆաիտէլի օլուր մը,
օլմա՞զ մը, պու արիւնիւլմէլի տիր: Շիւսի
մէյտանտա օլան մէվզուը միւզաքէրէ ճինի
օրնայան մէսէլէլէրսէ իթթիհատ սըր: Պինսէն
ալէյն պու սընֆ մէսէլէլէր հանկըլար սըր,
օնլարը թարիֆ վէ թային էտէլիմ: Մէս.
Մէքթէպլէր մէզհէպիթիդ իտարէ օլունապիլիթ
մի վէ օլունմալը՞ մը սըր, պունը կէօսթէր-
մէյէ չալըշալըմ: Բարեգործախան իչլէրտէ մէզ-
հէպի ունտուր կիրի՞յօր մը, կի՞րմէյօր մը,
անը կէօրիւպ կէօսթէրմէյէ չալըշալըմ: Պու
նէվ մէսէլէլէրտէ իթթիհատըն նէ՞ տէրէճէսի
ֆաիտէլի օլուր վէ նէ՞ տէրէճէսի մուզիրը վէ
թէհլիքէլի տիր, անլէրի թամիգ էտէլիմ: Մէ-
սէլէյի ֆէննի պիր սուրէթտէ վէ սաքին պիր
ֆիքր իլէ միւթալէս էտէլիմ: Պու խուսուստա
պիր միսալ զիքր էթմէք իսթէրիդ: — Կէչն
կիւն պիր վազըս իշիթտիմ: Մուշ քէօյլէրին-
սէն ֆազիր պիր կէնճ Էջմիածինին Գէորգեան
վարժարանընա կիրմէք իշիւն միւրաճէաթ էյլէր,
Անը գապուլէթտիրմէք իշիւն հէր պիր թէրթիւ
մուվաֆֆադ օլուր վէ պիլարէ օղան էյի պիր
թահսիլ էլտէ էթմէք իւմիտիլէ մէքթէպին իս-
թանպօլ վէքէլինին նէզտինէ կիթտիլինտէ, օրա-
տա քէնտիլին պիր փրօթէսթան էվլատը օլտըզը
անլալըլընճա քէնտիլին գափուսան տըշարը

էյլէրլէր: Շէօյլէ պիր սըրատա Փրօթէսթան
պիր կէնճ պէօյլէ մուսմէլէ էտիլմէսի պի-
ւա չիւպէ մէքթէպլէրտէ վէ բարեգործախան
իչլէրտէ պիր նէվ տինի ունտուր պուլունտու-
զունը կէօսթէրիւ: վէ իթթիհատա պու կի-
պի հալլարըն էօնիւնիւ ալաճադ եօլլար տիւ-
չիւնիւլմէլի տիր: Պու կիւն իշիմիդ միլլի հա-
յաթըմըզը սէրին վէ Ֆէննի պիր ֆիքր իլէ
թամիգ էթմէք տիր, օնա չալըշալըմ:

Մր. Լինչ. — Շարգը վասաթի մէսալին-
տէքի վուզուֆ վէ իսթիսապըլա քէսպ ի չէօ-
րէթ էթմիշ օլան Ինկիլիդ Մր. Լինչին վէֆա-
թը՝ Էրմէնիլէրի ֆէտաքեար վէ ալմ սահիպի
պիր տօսթլարընտան մահրում էթմիշ տիր:
Մր. Հէնրի Պուս Լինչ՝ 1862 Ապրիլ 18տէ Լնտ-
րատա թէվէլլիւտ էթմիշ տիր: Փէտէրի Մր.
Թօմրս Քէր Լինչ՝ Մայօ չէհրինտէ էմլաք վէ
արազի սահիպի էսկի պիր ֆամիլիանըն րէիսի
իտի: Մր. Լինչ՝ թալիմի իպթիտաիսինը էթմի-
տա ալըպ, անսէն սօնրա Քէյմպրիճաէ Թրի-
նիթի Գօլէճէ տախիլ օլմուշ վէ պուրտան
տախի մէզուն՝ օլտուզումսն սօնրա Հայտէլ-
պէհտէ իքմալը թահսիլ էթմիշ վէ 1887տէ
Միալ Թէմիլտա տալա վէքեալէթի փայէսինի
ինրազ էյլէմիշ տիր: Մր. Լինչ՝ «Լինչ Պիրատէր-
լէր» նամ մէշհուր թիճարէթիսանէնին չէրիք-
լէրինտէն օլուպ պու միւնապէպիլէ կէրէք
Աճէմիսթան վէ կէրէք Ըրազտա պիր չօգ թէտ-
գիդաթտա պուլունմուշ սըր: Մր. Լինչ՝ պիր
թարաֆտան քէնտի ալմըշ օլտուզու թալիմիլ-
լէ, տիկէր թարաֆտան տամարընտա Էրմէնի
գանը պուլունմասը հասէպիլէ, պու թէտգի-
գաթընտա մուվաֆֆադ օլմուշ վէ պազը չարգ
լիսանլարընը Էյրէնմիշ տիր: 26 սիննինտէ
իքէն աթ իւզէրինտէ Իսկէնտէրունտան Հալէ-
պէ վէ Տիարպէքիրէ հօշուլուգ էաիպ պիր
ոսնտալ իլէ Տիճլէ նէհրի իւզէրինտէն Պազ-
տատա էնտի: Պէօյլաք իսթիտաուը, իճրա էթ-
տիլի սէյյահաթ վէ ուզուն թէտգիգաթը սայէ-
սինտէ Մր. Լինչ՝ Շարգը վասաթի ումուր վէ
մէսալինտէ փէք վասի վէ պիլէմալ պիր մա-
լիւմաթ էլտէ էթմիշ տիր: Անըն մուվաֆֆա-
գիլէթիլինէն կէնտիլաք սըրըլարընտան պիրիսի
թաթը վէ միւթէվազը պիր թապիթա մալիք
օլմասը իտի: Մր. Լինչ՝ Ինկիլթէրանըն վա-
սաթի Շարգտա, խուսուսուլա իրանտա թա-
գիպ էթմիշ օլտուզու միւթէպէտտիլ վէ միւ-

թէրէտարւա սիյասէթինի չիտաթլէ մուա-
խէզէ էթմիշ տիր: Իրան՝ քէնտի իսթիզլա-
լիյէթինտէն նէսի զալմըշ իսէ, անըն իչիւն
Մր. Լինչին հօրոււմազ պիւլմէզ միւսաֆաթաթը-
նա մէտեուն վէ միննէթաթաթ տըր: Մր. Լինչ՝
Ինկիլթէրրա Փարլամէնթօսընտա Իրան Գօմի-
թէսինին բէխի իտի: Միւսմաիլէյն նամը՝ էն
զիյատէ էրմէնիսթան իլէ մէրպուլթ տըր: Էր-
մէնիսթանտա պիր չօզ սէյյաճաթլար իճրա
էթաթաթն սօնրա 1901տէ, «էրմէնիսթան»,
Սէյյաճաթ վէ միւսթալէսթ» նամըյա իքի ճիլտ-
տէն միւրէքքէպ պէրհիւզիտէ պիր էսէր նէշր
էթաթ: Պաւ էսէրի էրմէնիսթէյէ թէրճէ մէ օլուն-
մուշ տըր: 1903 վէ 1908տէ թէքրաթէն էրմէ-
նիսթանտա սէյյաճաթ իճրա էտիպ թէսպի-
գաթընը թէվսի-էթմիշ տիր: Մր. Լինչին էր-
մէնիսթան իսլահաթլընա տաիր օլան էն սօն
մէքթուպու Նէշըլմտա նէշր օլունմուշ իտի:
Արարաթտան

Մր. Չեմպրիլէնիս հաշար ը սիյասիյէսին չե-
ֆիլմէսի.— Ինկիլթէրրանըն էն պէօյիւք բիճալ
ը տէվլէթինտէն օլան Մր. Չէմպրիլէն՝ Պիր-
մինիկէմաէ քէնտի միւսթլէսիպլէրինէ, «Փար-
լամէնթօսա թէքրաթ իյֆա ի վազիֆէ էտէճէ-
յինի մէմուլ էթմէտիյինի» պէյան էթմիշ տիր:
Մր. Չէմպրիլէնին պու սիւրէթլէ սիյասի հա-
յաթտան չէքիլմէսի՝ Ինկիլթէրրա էֆքեարը
ուսմուլիյէսինտէ պէօյիւք պիր թէսիր իճրա
էթմիշ տիր: Մր. Չէմպրիլէնին պէօյիւքիւլիւ
պիր գաշ ճիհէթլէրաէն իտի: Օ՝ իշ թանղըմ վէ
թէրթիպ էթմէք գապիլիյէթինէ մալիք օլտու-
ղու կիպի մէպուսան ինթիխապաթընտա էհա-
լիյի քէնտի թարաֆընա ճէլպ էսէպիլիր իտի:
Պէօյիւք պիր միւպահիս վէ իսթիպ օլուպ,
իտարէ էթմէք զապիլիյէթինէ մալիք իտի:
Մր. Չէմպրիլէն՝ Տեմօզապի թասալվուրլարըյ-
լա պէսլէնմէքտէ օլան էհալիյէ՝ Իմիէրաթօր-
լուգա գարը օլան վազիֆէլէրինի թալիմ էթ-
մէնին հօլունու պիլէն իլք սիյասէթչինտա
օլունը տըր: Սօն 20—30 սէնէ գարֆընտա Ին-
կիլթէրրա իմիէրաթօրլուղունուն վահաթթի
թասալվուրլուղունուն գուվլէթլէնմէսի վէ անը
թէնքիլ էտէն ճիւղլէրին պիր պիրինէ գարը
օլան մէվիլինին քիւլլիյէն թէպաիլ օլմաթը՝
սէրսի փէք էյի էօյրէթմիշ օլտուղունու իսպա-
թա քէնտի տիր: Իրլանտանըն Հօմ ղոպընտ
(մուխթարիյէթ) պիւթիւն գուվլէթիյէ մու-

խալէֆէթ էթմէսինին սէպէպի իշթէ պու իտի:
Թարիֆէ Իսլահաթը վէ մէքիւլաթ վէրկիլէրի
քէնտինին պու թասալվուրլարընը տահա զի-
յատէ գուվլէթլէնտիրմիշ վէ պու սէպէպտէն
Մր. Պալֆուր վէ Մր. Կլաթըսթօն զապիլնէ-
սինտէն իսթիֆա էթմիշ իտի: Իմիէրաթօրլու-
ղուն վահաթթի, անըն ազաւմընտան պուլու-
նուպ մուսթարիյէթ ի իտարիյէյէ մալիք օլան
մէմէքէթլէրինին պիր պիրինէ տահա սըզը
պիր րապըթա իլէ մէրպուլթ օլմալարը, անըն
թէֆէվիլգ ի սաքէրիսի, իգթիսաթի վէ թիճ-
ճարի թէրազգիսի, վէ մէշուրիյէթ վէ ախ-
լազ տաիրէսինտէ իլէրի կիթմէսի, Մր. Չէմ-
պրիլէնին զայէ ի ամալը իտի: 1900 տէ պիր
միւսնաթէպէթլէ չու սէօզլէրի իրատ էյլէտի:
«Ինկիլիզ գալմընըն վահաթթիին հէր վաթթտան
տահա զիյատէ թէնմին էթմիշիլ վէ միւսթէմ-
լէքէլէրաէ՝ վաթան իլէ իֆթիսաթ էթմէք վէ
անա իթիմատ էթմէք հիւսնի իլգա էթմիշիլ
տիր»: Մր. Չէմպրիլէն՝ պիր թարաֆտան Տե-
մօզապիյէ՝ Իմիէրաթօրլուղըն մէնաֆի ի ուսու-
միյէսի իչիւն պազը ֆէտաքեարլըղտա պուլուն-
մաթընը թալէպ էսէր, տիկէր թարաֆտան
տալի զէնկին սընֆա կէօնէնմէքտէ օլտուղու
թէմինաթ իչիւն նէ՝ ֆիտիյէ վէրճէյինի սօ-
րար, վէ պէօյլէճէ Իմիէրաթօրլուգ վէ Տեմօզա-
պիին հէկաիկէրիլէ պարըմաթընա չալըր
իտի: Ինկիլթէրրանըն միւսթէմէքէլէրինտէ,
Մր. Չէմպրիլէնին պիր տէվլէթ առէմի հալին-
տէ փէք պէօյիւք չէօհրէթ վէ նուֆուզու վար
իտի: Միւսթարիլէյն միւսթէմէքէլէրի իգնա էթ-
մէյէ չալըրը իտի քի, քէնտիլէր վէ վաթան՝
հէմիլիլէր տիրլէր վէ պունլարըն հէկաիկէրի-
նէ տահա զիյատէ հազլաշմաթ Ինկիլիզ էհա-
լիսինին էն սամիմի արղուսու տըր:

Մէյլ

Փրէնսէս Նազըլ Ֆազըլ հանըմ.— Փրէնսէս
Նազըլ Ֆազըլ հանըմըն Գահրէտէ վէֆաթը՝
պիւթիւն Մըստա առիգ պիր թէսիր իճրա
էյլէմիշ տիր: Փրէնսէս Նազըլ՝ Մուսթաֆա
Ֆազըլ փաշանըն քէրիմէսի, պինաէն ալէյն
Մուսամմէտ Այի փաշանըն հաֆիտէսի տիր:
Պիր Շարգ գաթընը հալինտէ միւսթարիլէյն պի-
էսալ իտի: Հաթթա էվրօփալը նօթթա ի նա-
զարընտան մուհաքէմէ օլունարազ պիլէ, մէր-
գումէ փէք շաշանը տիգղաթ պիր սիմա իտի:
Շարղըն առէթինէ՝ րազմէն Փրէնսէս Նազըլ՝

կէրէք գաարն զէ կէրէք էրքէքէրէք սէր-
պէսթէ իւնսթիթէ Լատի իտի: Մէրդու՛նէ՛ հա-
րէմին թաւարտաթընա ֆէվգէլատէ մուխալիֆ
օլուպ անլէրի գաարնլարն ախլադի զէ ֆիք-
րի թէլալիսինէ մանի ատա էտէր իտի: Քիւ-
չիւք սինսինտէ ֆրէնսէն Նազը՛ փարիզ զէ
սարի էվրոփա փաթիսթլարնտա Օսմանլը
սէֆրիլիկնտէ պուլունմուշ օլտն Խալիլ Շէրիֆ
փաշա իլէ ազա ը իզտիլմա՛ էթմիշ իտի: Հէր
նէրէ կիթմիշ իտէ, քէնսինին միւնէվլէր ֆիք-
րի, սէրպէսթ սիյրէթի զէ սիյասէթէ օլտն
տէրին զուգուֆու զէ խուսուսա քէնսինին
սիւրէյիճի շախսիյէթիլէ հէյէթ ի իճթիմալիյէ-
նին էն երւքսէք թապաղալարնտա միւսթադ
պիւր մէվլի ինրադ էթմիշ տիր: Էօմրիւն հէր
հանլը պիւր տաթիսինտէ մէշուր զէվաթ
քէնսինիլէ միւսադաթ զէ իսթիշարէ էթմէք-
տէն մահզուդ օլուրլար իտի: Զէվճիլին զէ-
ֆաթընտան սօնրա ֆրէնսէն Նազը Գահիրէյէ
ալտէթ էտիպ օրտա թէմէքքիւն էթտի:
Փրանսըզմա զէ պախուսուսա Ինկիլիզէ
լիտանլարնը պիլիլ իտի: Կէրէք Մըսը զէ կէ-
րէք Թիւրքիա սիյասէթինի զայէթ մէրադ իլէ
թագիպ էտէր իտի: Մէրդու՛նէ՛, Մըսրտա ճա-
սիսնալիսը հարէքէթէ մուխալիֆ իտի: Քիւսիլ
փաշանըն սուզութու զէ Նազըմ փաշանըն
գաթիլ օլունմաթը աքէպինտէ մէրդու՛նէ՛ Մահ-
մուտ Շէվքէթի փաշայա պիւր թէլէրաֆ չէքէ-
րէք քէնսին նախօշնուտիսինի պէտն էթմիշ
տիր: Փրէնսէն զայէթ ինսանիյէթիլէրվէր պի-
րիսի օլտուղունտան սօն Թիւրքո—Պաղան
մուհարէպէսինտէ Հիլալ ը Ահմէր: ճէմիյէթիլնէ
մուսլէնէթտէ պուլունմուշ տիր: Փրէնսէն
Նազը՛ աչըզտան աչըզա զէ փէք կէրմի պիւր
ինկիլիզ մուհարալի իտի: Մէրդու՛նէ՛, Թիւրքիա
զէ իսլամիյէթին էն ճիտաթ տօսթու ատա էթ-
տիյի Ինկիլթէրրանըն թարաֆընը թութար
իտի: Մըսը սիյասէթինտէ զէ Թիւրքիա սիյա-
սէթինին պաղը մուհիմմ նօլթալարնտա,
քէնսին նուֆուզունու Ինկիլթէրրա լէյիլնէ
օլարադ թէրադիյէ աթար: Մէրդու՛նէ՛ն սօն
իսթիրահաթկիսնընա օլտն Խօճուլուղունտա,
հէս ու մաթէմ իլէ անըն թապալթը արգա-
սընտան կիտէնլէր արապընտա պիւր չօգ Ինկի-
լիլէր, էդ ճիւմէ Լօրա Քիչնէր տաթի պու-
լունմադտա իտիլէր:

(Նիյր Իսթան)

ՄԹԻԻԱԳԵՐԱԹ

ՄԻԼԼԻ ԻԹԹԻՀԱՏ ՀԱԳԳԵՆՏԱ ՊԱՁՐ ՄԻԹԱԼԱԱԹ

ԳՐՈՅ. ԼՈՒԹՅԻ ԼԵՒՈՆԵԱՆ, ԱՅՆԵԱՊ

Պու կիւն էրմէնի փրօթէսթանթլար ա-
րասընտա իթի ֆարզը էֆ. Էար վար տըր: Պիւր
թաղըմը տիւնիւնլարար քի էրմէնի փրօթէս-
թանթլարն ալըր պիւր ճէմաթ թէլէլ էթ-
մէլէրի մուգատալէրն թէրթիլի նէթիճէսի ի-
տի զէ պու հէր զէճէլէ չօգ ֆաթաշիլ օլմուշ
ալըր: Տիկէր թագըմ իտէ պուշը պիւր պէտ-
պախթլըգ, պէլքի տէ պիւր իսթա ատա էտի-
յօրլար: Պիւր թագըմ քիմէլէր տէ տիւնիւնլա-
յօրլար քի էլտն Հայ Լուս. Քիլիսայա Էարտըմ
էթմէնին հագիգի զէ էն ֆաթաշիլ թարիգի
գաւլէթիլ զէ տիրի փրօթէսթանթլ Բիլիսա-
լար մէյտանա կէթիլմէք զէ արատաքի ֆար-
զըն զայէթ աղիմ օլարընը կէօսթէրմէք տիր:
Տիկէր թագըմ իտէ ինսանլարար քի Հայ Լուս.
Քիլիսայա Էարտըմ էթմէնին հագիգի թարիգի
արամըզտաքի ֆարզը տէլիլ, իլլա պէնդէր
ճիհէթիլէր թէլիա էլէմէք զէ միւսթին մէր-
թէպէ մէքքիւր Բիլիսանըն Ինճիլէ մուգայիլ ի-
թիգատ զէ ալիլէրի հագիգնտա սէօլէյիպ
Էարմադտան սաղընմադ տըր: Պիւր թագըմը
Հայ Լուս. Քիլիսայը Ինճիլէ զէ թէվպէյէ տա-
վէթ էթմէք իսթէյօր, տիկէր թագըմ իտէ անը
Ինճիլի Էա Առաքելալան Բրիսթիյան պիւր Բիլի-
սա կիլի կէօզէթմէյէ մէյլ էտիյօր: զէ իլթէ
չու միլի իթթիհատ մէյլ չօգմ սօնրաքի
թագըմըն իլէրվիճ էլէմէք իսթէտիլի պիւր
թէսալվուր տըր:

Շիւպէ հօգ տըր քի իլք էրմէնի փրօթէս-
թանթլարտա պու ուլլաշմա մէսլէքի հօգ իտի:
Անլէրին իթիգատլարնտա չօգ զիյատէ տէմիւր
ունսուրը վար իտի: Մէմուլ էտիյօրուդ քի
Էարմադտա փրօթ. Ա. Յ. Պէղճեանըն էսկի
զէ հէնի պիւր չօգ վազ զէ նութգլարընը հալի
պիւր քիթապ նէյր էտիլէճէք: Օ՝ քիթապ նէյր
էտիլիլ իտէ իլք փրօթէսթանթլարն մէվլի,
մէսլէք զէ իտէալարըն հագիգնտա պու տէտի-
յիմիլին սահի իտիլ թէպէյիլն էտէր: Ճա-
ղաթ պու հէնի հարաքէթ միւթէսահլարը
հագիգնտա նէ՝ տէյէլիմ:

Պիլիմ ֆիքրիմիլզէ պիւր մուհիմմ սուալ
չու տըր: Պու իթթիհատ թէլիֆի նէրէտէն
կէլիյօր զէ անըն սաթիքէսի նէ՝ տիր: Պիլ փրօ-
թէսթանթլար մէվլիթիմիլզտէն, թէրպիյէ մէպ

տէլէրիմիզան, միլլի խաչարարմըզտան օ-
տանտըզ վէ եա ածիլդ տիր հալէ կէլտիք տէ
կէրի Անա Քիլիսանըն դուճաղընա՞ մը կիլմէք
խթէյորուզ, եօգսա Անա Քիլիսամըզ քէնտի
ուումում ահլալընտան մշմիուն օլմայոր աա
հալընը ճիտուն իտլան էթմէք խթէյոր վէ
պիզիմ մուալէնէթիմիլի՞ մի թալէպ էտիյոր:
Պիլ օնլարա՞ սողրու մը հարաքէթ էթմէք
խթէյորուզ եօգսա օնլար պիզէ՞ սողրու մը հա-
րաքէթ էթմէք խթէյոր: Էֆքեարմըզճա էյեր
պիր հարէքէթ, էյեր պիր թէմէստիլ լազլմ խէ,
պիզտէն Անա Քիլիսամըզ սողրու տէլլի, Անա
Քիլիսամըզտան պիզէ սողրու օլմայլ սըր:
Բահնիւնըն 52 նճի նօ. սընտա տէնիլյոր քի
թէքլիֆ պիզէ Ազգ. Երես. լարտան կէլլյոր,
վէ Կոսն. Ժաղալտա պու հարաքէթի թէչվիլ
էթմէք խթէյոր: Աճէպա նի՞չիւն: Պուշըն ի-
չիւն մի տիր քի անլէրտէ ուումում խաչալ վէ
մէպտէլէրինճէ ինճիլի օլմաղլըզ սողրու
ճիտաի պիր մէյլ վար, վէ օնը թէչվիլ էթ-
մէք խթէյորլար: Էօյլէ խէ օնը պիլլէլիմ:
Փագաթ տահա չօզ օլմատը քի միլլէթին էն
պէօյլէք Եկեղեցականլարընտան Օրմանեան
Սրբապալն քէնտի քիթապընտա Էրմէնի Փրօ-
թէսթանթլարը ճիտանի քեար խաթըր իչիւն
քէնտի վիճտանլարընը սաթան քիմսէլէր կիպի
ալէնէն իթհամ էյլէտի: Քէզա տահա պիր գաչ
այ էվվէլ խաթ քի Բարգէն Եպիսկ. կիպի միւ-
նէվվէր իւլ Ֆիքր միւնթէլէմ պիր գաթ Փրօթ.
Էրմէնիլէրի Փրօթէսթանթ օլտուզլարը իչիւն
օլ գատար Հայ սայամաղ խաթիւնի, վէ Էրմէ-
նիլին սնճագ Անա Քիլիսանըն գուճաղընտա
թամ Հայ օլտալիլի խաթիւնի քիթապընտա
վէ գազէթտա թէէքիտէն պէյան էյլէտի: Վէ
աճալպի պու քի միլլէթ պուշլարտան սալա-
լը սիւքիլէ էյլէտի: Շիմաի, տէ իթթիհաա
թէքլիֆ էտիլյոր: Աճէպա նի՞չիւն: Աճէպա
մաղսէտ պու՞ մը սըր քի Էրմէնի իչիւն պու
կիւն էն մուհիմ շէյ սիյասի հայաթ իչիւն
միւճահէտէ տիր, խաթի պաչպա շէյլէրի պու-
նա սանի վէ սալիս սաա էթմէլի իլ, վէ պու-
նը էլտէ էթմէք իչիւն միլլէթի հէր հալտէ պիր
պէտէն հաթմալըզ:

Էսէֆ էտիլէճէք պիր հալ սըր քի պիզ էր-
մէնիլէր պու սօն վազըթլարտա զայթ թէհ-
լիքէլի տէվրէլէրտէն կէլլյորուզ, զայթ պուշ-
րանը զէմաղար իչիւնտէ հաչայորուզ, ամմա
պուշը լաիզիլէ ֆէհմ էթալիլիլ կօք սոր: Վա-
զըլարա սիյասի աալմ կէօզիլլէ պազմաղը

էօյրէնիյորուզ, ամմա վիյղաֆալէր պաաղըլա
կէօրմէյի պիլմէյորուզ: Էրմէնի միլլէթինի
Աճէմէլէրին օրաալարը վէ Թաթարլարըն զըլըճը
մալ էտէմէտի, ամմա անլէրտէն տահա
միւնիլէք աէյիլմէնլէր իչիւնտէ իւլլաալիլէք
կէլլէրինէ կէլլյորուզ, վէ խապէրիմիլ կօք
սըր: Պիր նէվ սիյասի հայաթ շէրապը իլէ
մէսթ օլարագ միլլի խօչ իւլլալար իլէ վա-
գրի կէլլիլմէք խթէյորուզ, հալ պու քի Էօ-
թէտէ միլլէթին պէտէնիլ գուլվէթիլ պիր
գուրա կէլիլ չիւրիլմէքտէ տիր, անը նա-
զարը իթիպարէ ալաղըմըզ եօգ: Պու կիւն
միլլէթին նիչէ միւնթէլլէմ կէնճիլի Սալահ
վէ Հապիգաթա սողրու սողուզ պիր հալտէ
պուշլուշայոր, ալմամ կիւրուշը խէ վազըթլա-
րընը մէյսանէ վէ կազմնօլարտա կէլլիլյորլար,
ամմա անը պաղու էթալիլիլ կօք: Պիլմէյօ-
րում, հազիլի Հայլըք տէտիլի նէ՞ տիր: Միւ-
րաի օլ, հիլէքեար օլ, ամմա Ազգասէր օլ,
Հայախօս օլ, պու մը՞ սըր խաչալըմըզ: Միլ-
լէթի պու՞ գաղա իւզէրինէ մի պիւնա էթմէք
խթէյորուզ: Պիզէ Էրմէնի իչիւն պու կիւն
կէլլէմ օլան շէյ բուհանի հայաթ սըր: Հայաթ
սըլըզտան սըր քի Էօլլայորուզ: Նիֆաթէ-
րէսթլիլիլտէն տիր քի հէլաք օլլայորուզ:
Աճըզ, վէ էքմէք օլմայանա էքմէք տէյու
սարըլլայորուզ: Սուսուզըլըմըզտան գալլու-
լույորուզ, վէ գանաղըմայան շէյլէր իլէ մէսթ
օլմազ խթէյորուզ: Վէ իչթէ պիզ ինճիլի Էր-
մէնիլէրէ տիր քի Ալլահ թարաֆընտան շու
պէօյլէք խըտմէթ իհալէ էտիլմիլ տիր, շէօյլէ-
քի պու աճ օլան միլլէթէ հայաթ էքմէլլինի
պիլ վէրէճէլիլ: Էօլմէք իւզրէ օլան պու միլ-
լէթի պիլ իհա էտէճէլիլ: Հայաթ սալընը պիլ
անա թաղտիմ էտէճէլիլ: Շու ուլալմա մէս-
լէքինի թէրք էտէլիմ, հազիլի տիրիլէք քէսպ
էտէլիմ, Էրմէնի միլլէթինին հազիլի եարաղը
իւզէրինէ փարմաղըմըզ գօյալըմ, վէ կէօրէ-
ճէլիլ քի չօզ կէլմէզտէն պու միլլէթ տիրիլէ-
ճէք, քէնտի քէնալինէ կէլէճէք, վէ կէնի պիր
գուլվէթ քէսպ էտէճէք տիր: Կէլմիշտէն իպ-
րէթ ալարմ: Փրօթէսթանթ օլաղըմըզտան
ուլմանմայալըմ, կէօյա միլլի պիր իթթիհաա
խաթըր իչիւն հալմաղաղ վէ բէնիլիլ պիր
հալ քէսպ էթմէքտէն սաղընաղըմ, Մէպտէլէ-
րիմիլտէ ճէսուր պուշլուշալըմ: Վալիտէ Քի-
լիսամըզ հազըլնտա Գիւքթիլմիլիլ պիլտիր-
մէքտէն, պիր աղ ինճիլիլէք պիլէ անը ույան-
տըրմաղտան ինթիրաղ էթմէլլիլ, վէ պու

միլլէթին էն պէոյիւք խաաըմը պիւղ օլաճա-
ղը :

Վարսըն Ալէքսան խօճա Պէզճեան կիպի
պիր զաթը՝ փրօթէսթանթ միւսքէմ պիր ֆի-
լիսանըն միւսքէմ պիր ամուսը օլսըղը իչին
միլլէթ թաղտիր էթմէսին : Վարսըն միլլի դա-
ղէթալարըմըղ օնուն զիքը ի ճէմիլինէ պիր
սիւթիւն պիլէ վէրմէսին : Ֆաղաթ միլլէթին
մուսիմ պիր զըսմընը օ վէ օնըն կիպի օլանլար
իհիա էլլէտիլէր : Անլէր փրօթէսթանթ օլմալա-
րլլա միլլէթէ էն պէոյիւք խըտմէթի իֆա էլլէ-
տիլէր, օնը զէման պէյան էտէճէք : Քիւսչի
փաթիթաթըմըղ ճիւղարընտա օլան նիչէ միւս-
թէրէմ փրօթէսթանթ պիրաաէրլէրիմը
պիւղ Գաաաաղիլէրի զիյարէթ էթմէլէր, վէ
Խաթանպօլ հէվալիսինտէ չօղ օլմայան պիր
չէյի՝ Լանի ալըը վէ դուվէթիլ փրօթէսթանթ
միւսսէսաթըն պիր էհալինին հայաթընճա նէ
զատար աղիմ պիր թէպէտալիւ մէյտանա կէ-
թիւէպիլիլ իտիլինի միւսհէտէ էթմէլէր, պի-
լա չիւսիէ էֆքեարալարընտա թատիլաթ էտէր-
լէր վէ չօղտան էհալիլիլի ույսնաըըըլար ի-
տի :

«Ե՛յ քիւսիւք սիւրիւ, գօրգմա, զիրա մէլէ-
քիւթիւ սանա վէրմէք Փէտէրին իրաաթի
տիր :»

ԹԻԻՐՔԻԱՏԱ ԱՆԱՍԸՐ

Հէնուղ մէմլէքէթիմիլին ահվալը ըտհիյէ
վէ հայաթիլէտինի թէպիլի էթմէմիլ վէ թէք-
միլ չէհրլէրիմիլ — վէլէվ սաթնի պիր սու-
րէթաէ օլսա պիլէ — կէղիպ կէօրմէմիլ պիր
զաթ, պիւթիւն լաղալալլէ պու պէտ-
պաթի վաթանա նիկէրան օլսա, թէհալլար
վէ թէտճիւպաէն հիչ պիր սուրէթլէ մէնի
նէֆա էտէմէղ : Էվլէթ, պու էօյլէ պիր հա-
պիպաթ սըր քի, պունա դարչը իթիրալ էթ-
մէք վէ իսապէթ էտիլմէտիլինի իտաթա էթ-
մէք ճիտաէն մուվաթըղը ինոաֆ օլմալ :

Պաղընըղ իղան էտէլիմ, պու կիւն հէր
պիրէրիմիլ, քէնաթիլի պալաաէ պէյան է-
տիլէն պիր զաթ մաղամընա իղամէ էտէլիմ,
վէ վաթանըմըղա սաաէճէ պիր աթֆը նի-
կիւս իլէ իթթիֆա էտէլիմ : Կէօրէճէթիմիլ չէյ
ճէ՝ սիր, պիլիթիմիլինիլ :

Թիւրքիստա միւթէմէքիւն անասըը
մուսթէլիֆէ ալըը ալըը պիր քէօմէ հալինտէ
չէհրլէրաէ իթթիլարը իղամէթ էթմիլլէր, իչ-

թէ նիթէքիմ Խրիսթիյան մահալլէսի ալըը,
Մուսէլի մահալլէրի ալըը վէ Խալամ մահալլէսի
ալըը սըր : Պիւթիւն իչպու անասըրա մէն-
սուպ էալլարալար ալըը ալըը պիրէր միւս-
սէսէտէ թահսիլ կէօրլէրալար : Ճիւղէսի պաչ-
դա պաչդա իպաաթիլիսինէլէրաէ իպաաթի վէ
թաաթաա պուլունույօրլար վէ մուսթէլիֆ
լիսանլարալ միւթէլլիմ տիրլէր :

Շիրքէթլէր, ճէմիլլէր, դօնֆէրանա սա-
լունլար, զիլալլէր, գահվէլլէր վէ թէսթիլար
հէֆ ալըը ալըը պուլունույօրլար վէ պու ա-
նասըրա մէնսուպ զաղէթալար մուսթէլիֆ մէ-
զատիտ վէ էֆքեարը մուսթէլիլ օլսուղու հալ-
տէ ինթիլար էտիլար : Իչիլէ էն սաթնի պիր
նաղալար մէմլէքէթիմիլ թէպիլի էտիլէ,
կէօրիւլէճէք չէյլէր իչպու ահվալը էտէֆիլի-
մալտան պաչդա պիր չէյ օլմայաճաղ, վէ
չարնաչար թէտճիւպ վէ թէհալլարալն մէնի
նէֆա էտիլէմէլէճէք : Էմին օլունուղ, պէն
պիւթիւն պու հալլէրի կէօրիւլ թէլիսթիլար
էթմիլիմ տաղիղալարաա օ զատար միւթէլի-
սիլ վէ միւթէլլիլ օլսուղըմ քի թարիֆի
գապիլ տէլիլ : Ըլճա էտէրիմ, սիլլէր տէ սէօյ-
լէլինիլ, պիր մէմլէքէթին — քի անասըր
մուսթէլիֆէսի հէր նօղթաաա էէքալիլէրինտէն
ալըը պիր քիլլէ հալինտէ պուլունույօրաա —
օ մէմլէքէթալն, օ ալյարաաա պէգա իւմիտ
էտիլիմ մի, չիւպէսիլ քի տէլիլ : Օ հալտէ
պիլլէր նիչիւն պէօյլէ միւթէլլէրիլ պիր հալ-
տէ պուլունույօրըղ, վէ պիրիպիլիլիլ էա-
ղալա գալլարըղ :

Իպաաթիլիսինէլլէրին ալըը օլմալնա վէ
ալըը ալըը ալինլլէ միւթէտէլլին պու-
լունըմաալնա պիր ալլէճէլլիմ հօղ : Պէն
պու իուսուսաա միւթէվէլլիտ իղպիրարը-
մը թապիաթա թէրք էտիլարալ վէ ֆաղաթ
չու ալըը ալըը մահալլէլէրաէ պուլունուլմա-
սընը վէ էվաալաալարըմըղ ալըը ալըը մէք-
թէպլէրաէ օղութաղըղըմըղ պիր տիւրլիւ
աթվ էտէմէյօրալ : Միւսաաա էտիլիլ տէ
պիր աղ միւսաղալա էտէլիմ : Էվլէլա, ալըը
ալըը մահալլէլէրաէ իթթիլարը իղամէթ էթ-
մէլլիլիմիլ հէֆիլիլ իչին մուղիլար պիր քէյ-
ֆիլլէթ տիր, պունուն սա սէպէպիլ էէքալի-
կէրիմիլլէ դօմլու օլմաաարըմըղ վէ պիրի
պիրիմիլիլ զիյարէթ էտէմէտիլիլիլ իչին մէ-
յանմիլլտէ սահիչ պիր ութուվէթ հուսուլա
կէլմէյօր, վէ պէօյլէճէ պիրիպիլիլիլն ահ-
վալը ըտհիյէ վէ հայաթիլլէլլինէ նուֆուղ
էտէմէյօր վէ էէքալիլլէրիմիլիլ անալաաալարըղ :

Շիւսհէսիզ պու հալ պիւ նէթիճէ հիւ տէ կյի
 օլմայօր: Կէլէլիմ չօճուգլարըն այրը մէքթէպ-
 լէրտէ պուսունտուրուրմասը քէյֆիյէթինէ:
 պու մէսէլէ տէ մուհիմմ տիր: Փէք կիւզէլ
 պիւրի վէ թագտիր էսէրսինիզ քի: չօճուգ-
 լարըն տիրմաղարը ինթիպաղաթը սալթիյէյի
 ախլ էթմէմիւ պիւր կրամաֆօն: փլազը կիւպի
 տիր, հէր նէյի միւշահատէ էսէր վէ իշիտիրսէ
 ծնու զապի էսէր վէ ծնա կէօրէ միւթալէտ-
 լար հէօրիւտար: Պինտէն ալէյի ծնւարըն այ-
 րը այրը միւլէտէսէլէրտէ, պաչգա պաչգա
 հօզթա ի նաղարլարլա պէօյիւտիւրմիւզ վէ հէ-
 թիւտիրլիմիւ օլմալարը թապի տիր քի քէն-
 տիլէրինին մութէլիյի մազսէտլէրէ, զայէյէ-
 րէ մալիքիյէթլէրինի մուծիւ օլուր վէ
 պիւր նէթիճէ հէքաթիկէրինէ մութէլիյի
 մէգատիտ վէ էքքիար իլէ նաղար էթմէլէրինի
 պատի օլուր: Զաթէն էլիմ պիր սուրէթտէ
 իթիրաֆ էտիւմէս լաղրմ կէլէն պիր շէյ վար
 իսէ, օ տա՝ մէմայիք ի Օսմանիյէտէ մուգլիմ
 անասըրըն հալա հէքաթիկէրինէ, պրազընը
 սասէճէ լաղայտ գալմալարընը, հաթթա միւ-
 թէնէֆիրանէ նաղար էթմէքփէ օլտուգլարը
 մէսէլէսի տիր:

Յիւհագիգա հէր ան վէ զէման «Սէն կիւ-
 վուր սըն, պէն Միւսլիման ըմ, օ Եհնուտի
 տիր, պէրէքի էրմէնի վէ օ պիրի Բիւրա տիր,
 տիկէրի Թիւրք, էթմէքի Բուս վէ պիրիսի
 Արապ արր» նաղմէլէրի սամիալարըմըզը
 թախաիւ էթմէքտէն խալի գալմայօր: Հէփիմիզ
 տէ պիր նէպլէճիք տիւշիւնէլիմ, մատամ քի
 պու հէրլէր պիլիմ վաթանըմըզ արր վէ պիւ-
 լէր պու վաթան իլէ մատտի վէ մանէվի տ-
 լաղատարըզ վէ քիւսթիէ ի մէնաֆիթիմիւ միւշ-
 թէրէք օլմագլա պէրապէր պու մէմէքէթտէ
 տիր, զըյաըյէ միւթէղարրուր վէ պէգասըյէ
 միւթթէֆիտ օլաճագ պիլլէր իզ, օ հալտէ նէ
 կիւպի պիր զայէ վէ հէտէֆի նաղարը տիգ-
 դաթա տլարագ մէմէքէթին պատի ի խարա-
 պիսի օլուրօրըզ վէ պէօյլէճէ հայաթըմըզ,
 մալըմըզը, մէվճուսիյէթիմիլի թէնիքէլէրէ
 իզգա էտիւրօրուզ վէ պիր թագըմ շայանը
 թէնսիւթ վէ թէնսիւթ հալլէրին հուտուրուշա
 վէ հուտուրուշա մէյատն վէրիյօրըզ:

Պալգան մուհարէպէ ի ախիւրէսինին ալմը
 օլտուղու եարալար պիլլէրէ հազդ վէ հազի-
 դաթը կէօսթէրէճէք էն աճը ֆէլաքէթլէրտէն
 տէյիլ մի տիր: Պուստա միւթէղարրուր օլան
 հալընըզ իսլամլար, Թիւրքլէր օլմայօրու, ախիւ

զէմանտա անտարրը սախիւ տէ վէ պիլիսասա
 Բուսլար վէ էրմէնիլէր օլմուշար տըր վէ պիլ
 հէփիմիզ ախի սուրէթլէ մէյոտ վէ պէտպաթ
 օլմասարը մը: Տիւնեանըն նէսինէ թամա է-
 տիւրօրուզ, թարիսէ աթիքը նիկեան էտէլիմ,
 պիւրէրճէ հիւքիւմէթլէր թէնսիւթ էթմիւ,
 մանվ օլմուշ, միլիօնլարճա գալմլար զուհուր
 էթմիւ, զախ օլմուշ վէ հա պաչգա Վիր շէքլէ
 ինզըլապ էթմիւ, հիւզլէրճէ պէօյիւք սիմալար
 կէլմիւզ կէլմիւ, տէպուէպլէր, թանթանալար,
 հալմէթլէր քիւսիլէն հօգ օլմուշ վէ հալընըզ նա-
 զարլարտա պիր հաղիգաթտան պաչգա պիր շէյ
 թէնէլի էթմիւ: Զէվալը ինսանլար, պէտ-
 պաթի պիւշարէլէր, թապիթըն պիւթիւն
 տիւշալ վէ պիւրան թէնսիւթլէրինէ մարուզ
 զալարգլարը տգ իմիւզ կիւպի: պիր տէ քէնտի-
 լէրի ախի վէ մէդնէպ գալգալարլարլա, միլի-
 յէթ նաղմէլէրիլէ, մալ վէ միւլք նիղալա-
 րըյալ հէքաթիկէրլէրինէ աճը աճը կէօղ հալ-
 լարը տէօքաթիւրլարլար, թէնսիւթ... սաս
 հէգար թէնսիւթ:

Հէփ վէլվէլէ ի հայաթ պիր կիւն

Յէրմանպէր օլուր սիւքիւն վէ գարա

է՛յ հօլճու սէնին տէ մէնգիլին տիր

Պիկիանէ պուսունտուղու շու հաֆիէ:

Թիւրքլէրիմիլին մէշուր պիր տարալը մէ-
 սէլլէրի վար տըր, «է՛յ պաչընը, կէ՛օր իշինի»
 տէրլէր: Նաղըզ տէյիլ մի, կիւզէլ կիւզէլ
 հէքաթիկէրիմիլլէ կէօրիւշէք, սահի մէվէտ-
 տէթլէր թէնսիւթ էթմէք վէ սէվկիւլիւ վա-
 թանըմըզը թէրագղի վէ թէալիսի իուսու-
 սունա էլ պիրիկիլլէ չալըշագ օլմագ մը: Հէմ
 պու սայէտէ մէսուտանէ իմարը հայաթ է-
 տէրիզ վէ հէմ տէ վաթանը միւլթէրէքի
 էնզարը հրրսը իտատան գուրթարմը օլուր
 ըզ: պու կիւն մէմէքէթիմիլլին սաթիւը ար-
 զընտա կէրէք թապիթի ճիւթլէրլէ, կէրէք սի-
 յասէթէն մէվգիլի նէ գատար տա կիւզէլ օլ-
 տուղուսուն թարիֆինէ հաճէթ հօգ տըր զանն
 էտէրիմ, Յէլլէսուֆ Բիլա թէվֆիգ պէյ է-
 ֆէնտինին չիլլէրինտէ շու պիր փարչա վա-
 թանըն նէ՝ տէրէճէլէրէ գատար շայանը փէ-
 րէսիլ օլտուղուսուն նաղարլարըմըզա փէք
 կիւզէլ թէնէլի էթտիրիյօր:

Օ հէրլէրտէ սապահ պիր պէսթէքիարը
 սէրսիլ տիր քի

Փէրիշան նաղմէլէր փէրան օլուր կէօյա
 էնինինտէն

Օ հերկէրտէ կիրնէշ մախմուր ֆիքրէթ պիր
փէրի տիր քի
Տօղար սէվտալը ազլամլար նիկհահ և վա-
փէսիյնինալն:

Իթթիհատ վէ իթթիֆագ էտէլիմ, պիրի
պիրիմիզի բուհուսուզլա, գալպիմիզլէ վէ մէվ-
ճուտիյէթիմիզլէ սէվէլիմ: Պուս կիրն Թիւրքիա-
տա իթթիհատ և անասըրն միւսքին օլմատու-
ղընը խտախ էտէնլէր գաննլարընտա փէք զի-
յատէ եանըլըյօրլար, ճէմատաթ պիլէ մուխ-
թէլիֆ մատտէլէրալն թէշէքքիւլ էթմիշ օլ-
մագլա պէրապէր, եինէ պիրիպիրլէրիլէ մուխ-
թէլիֆ վասըթալարա պիրլէշէրէք միւսէքքէպ
վէ միւթթէհիւ, այնի զէմանտա նաֆի պիր
ճիսմին հուսուլունու ինթամ էթմիշէր սէ
պիլլէր մուխթէլիֆ անասըրտան միւսէքքէպ
օլմագլա պէրապէր ագլ ու մանթըզ վէ հա-
րաքիսթ և ինթիյարիյէ իլէ միթէմաիլ պի-
րէր զիհայաթ մէվճուտար օլտուղուսուզ վէ
մէնաֆի վէ մագարրաթլարըմըզ պիրի վէ
անլար պիրէր շախսիյէթլէր պուսնուսուղու-
մուզ հալտէ նիշիւն պիրլէշէրէք միւթթէհիւ
պիր քիթլէ հուսուլէ կէթիւրմէյէլիմ, վէ պէօյ-
լէճէ հայաթըն թաթլը աագլիզլէրինի հաչա-
յամայալըմ վէ պու պիզլիմ իշիւն նէ՞տէն միւս-
քին օլմատըն:

Պէնճէ պիւթիւն վասի պիր իթթիհատըն
թէշէմին վէ հուսուլու գապիլ տիր, հալընըզ
հէյէթ ի մէճուսմըզ խաթալարըմըզն նէ՞տէն
իպարէթ օլտուղունու վէ հարալարըմըզն նէ՞
ճիհէթլէրտէ պուլունուսուղունու թէագիւզ վէ
թէհաֆֆիւս էթմէլիյիզ վէ էլ պիրլիյի իլէ թէ-
տալիսի, թամիրի խուսուպարընա հարը մէ-
տաի էթմէլիյիզ: Պարազա Թիւրքլէրին ումուր
ը խտաթէլէրինտէ պիր նօզսանիյէթ միւսչահտէ
էթաիք, տէրհալ ինթար էթմէլիյիզ վէ Թիւրք-
լէր տէ պու ինթարը օլմանճա հիւսն ի նիյէթլէ
թէլագզը վէ գապուլ էթմէլի: Խաթա խտէ
թասհիհի էսպապընա, տէյիլ տէ հանյըշ ան-
լալըմըշ խտէ հագիզի պիր սուրէթտէ թէֆի-
մինէ չալըշմալը, քէզա Քրիսթիյան վաթան-
տալարըմըզն պազը հարաքիսթլարը վա-
թանտալըզ իլէ գալի ի գապիլ ի թէլիֆ կի-
պի կէօրիւսիւր խտէ, Թիւրքլէր տէրհալ օ ճի-
հէթի պէյան էթմէլի վէ պու պէյանաթ սա
խօշճա պիր նագար իլէ կէօրիւսիլ վէ խաթա
խտէ թասհիհի ճիհէթլինէ կիտիլմէլի տիր: Էլ
հաղը հէր իքի թարաֆ տա տահա թիւրքճէտի
պիւթիւն Թիւրքիատա միւթթէմէքքին անասըր

ը մուխթէլիֆէ տէ հիւսն ի նիյէթի, մուհապ-
պէթի, մէվէտաթէթի վէ ճիտալիյէթի էստա օ-
լարապ գապուլ էթմէլի վէ պէօյլէճէ էմրազը
տէվլէթ վէ միլլէթի թէտալի էտէրէք գա-
վիլէշմէյէ, պիր մէվճուտիյէթին հուսուլ վէ
տէվտմընը իհարա գալիթ էթմէլի, չիւպէ-
սիլ պու խուսուստա փէք պէօյլէք ֆէտա-
քիարըլլար ինթիյարը իճապ էտէր, վէ ֆա-
գաթ հաչամագ ինթիյէն վէ հաչամագ ազմ
էտէն միլլէթլէր վիլիվ մուխթէլիֆ փարչալար
հալինտէ օլտալար տա գաթիյէն ազմարընտան
տէճիմլիլլէր վէ իլէրիյէ սօզրու տալմ աթմա-
գա չալըրըլար վէ պու սալարը տա թապիա-
թըլա անլիլի մագսէտ ի ազալարընա վիսուլ-
տա կէճիքարիմէզ:

Էլհարը թէմէնի էտէրիմ քի ճէնտալը
Հապ պու մէմէքէթ սաքիլլէրինին տիտէ ի
պատիրէթլէրինի աչըն վէ անլէրի թէվֆիգաթ
ը սուպհանիյէթինէ մագհար էյլէսին վէ սէվիմի
էթիլիմ մէմէքէթիլիլ տէ միւսէքքէպ վէ ֆա-
գաթ միւթթէհիւ վիլայէթլինին վէ այնի զէ-
մանտա լայէզալ պիր քիւթլէ ի վահիա հալին-
տէ հաչաղըն, փալտար օլտուն:

Էլ ի պիւթիւնըն սէօզլան թէրվիճ էտէն
ատէ՞մ մի տիր,

Ատէմ օլ, ինթէրտէ խաթիմ օլտուն պիւ-
թիւն ալէմ սանա:

Պիր Թիւրք Պիր Ա. Տէր

ԹՐԱԿԻԱ ԱՆՎԱԼԸ

ՊԱՏ. Կ. ԻՍԵԱՆՊՈԼԻՏԵԱՆ

Կէշէն պիր գալ հաֆիսա գարֆընտա՝ մու-
հարէպէ միւստաթէպէթիյէ տիւլարը խաթար
օլան էնալինին աւալարըն թէֆիթլ վէ միւս-
թաճիյնէ՝ Լիմէրիգան Կարմիր Խաչ ճէմիյէթի
թարաֆընտան խաթէ թէվգի էթմէք իւզրէ
Թրաքիսանըն աթի իւզգիթր մահալլէրինի գիյա-
րէթ էյլէտիք:

Չօրլու.— Չօրլու թագրիպէն 2,500 խանլի
քիւլիւք պիր գազա օլուպ էհալիսի Թիւրք,
Բուս վէ Էրմէնիլէրտէն իպարէթ տիր: Պու-
րատա 350 խանէ գաթար Էրմէնի պուլունուպ
պիր քիլիսա, իքի Բահալալ վէ պիր մէքթէպ-
լէրի վար սար: Մէլքիւր մէքթէպտէ իւշ
մուալլիմէ, իքի մուալլիմ վէ 180 գըզ վէ օղ-
լան պուլունուսուղա սար: Պիւստէլէրի 350 լի-
րա գաթար տր: Էրմէնիլէրին իշի չօգճա սէ-
նաաթ վէ թիճարէթ տիր:

Նէֆս ի գաղանըն իւշտէ պիրի խարապ վէ
Իհրապ էտիլմիշ տիր: 30 գարիյէ վէ 9 չիֆթ-

լիքստէն ի պարէթ օլան պիւթիւն գազա տախի-
լինտէ 3,000 խանէ եւէր իլէ եւէքսան էտիլմիշ
տիր :

Չարալնա .— Չաթալնա սանճաղը՝ Մարմա-
րա տնիգինտէն 2-3 սաթի գատար իշէրտէ՝
դարպտան չարգա տողրու իմթիտաւ էտէն
պիր տողըն կէօքսիւնաւ՝ էնալիսի Բոււմ վէ
Թիւրքէրտէն ի պարէթ քիւլիւք պիր գատապա
արր : Պոււ տաղ զէման ը հարպտա տիւշմէն օր-
տուսը թարափրնտան իշղալ վէ ճէսիմ թօփ-
լար իլէ թահքիմ էտիլմիշ տիր : Շու հալտէ
Չաթալնա գատապար մուհարէպէ զէմանա-
րնտա փէք միււհիշ վէ թէկիլքէլի վաղրթ-
լար կէկիլմիշ տիր : Պուլղար իմթիշքտաւ-
թընտան փրքլայան կիլլէլէր հէփ գատապա-
նըն իւզէրինտէն կէշմիշ վէ Օսմանլար թա-
րափրնտան աթըլան թօփլարա իտէ տողրուտան
հէտէֆ օրմաղ թէկիլքէլիտէն տիւշմիշ տիր :
Պու ճիւմէլ թէկիլքէլիտէն լաղմէն գատապանին
տողրուտան մուհարէպէտէն տիւշար օլտուղը
զալաթ փէք աղ արր : Անճաղ Պուլղարը՝
էնալիսի ֆիրար էթմիշ օլան խանէլէրին քէ-
րէսիէսինի հաղաճաղ եւէրնէ իմթիմալ էթմէք
իւզրէ զատապանըն հէման հէման նըսֆրնը
խարաղ էթմիշէր տիր : Չաթալնասա սէնա-
աթիլէ մէշղու օլան օն խանէ էրմէնի վար տիր :

Սիլիլի .— Սիլիլի արապա իլէ տէօրթ
սաթի գատար Չաթալնանըն ճէնուղ ը դար-
պընտան վէ Մարմարա սահիլինտէ թաղրիպէն
2,000 խանէտէն ի պարէթ պիր խքէլէ տիր :
էնալիսի Թիւրք, Բոււմ վէ էրմէնի տիր : Պու-
րատա 300 խանէ գատար էրմէնի պուլունուղ
իշլէրի սէնաթիլ, թիճարէթ վէ զըման տէ
չիֆթիլիք տիր : Պիր քիլիսա վէ պիր մէք-
թէպէրի վար տիր : — Նէֆա ի գաղատա 400
խանէ քիւմիլէն խարաղ էտիլմիշ տիր : Չա-
թալնա տաղարրլա Մարմարա արաքընտա
պուլունան Սիլիլի քէօյլէրի կիւնէր իլէ եւէք-
աթիլէրի իւզլէրինէ աթէշ հաղարրան իքի տիւշ-
մէն օրտուլարընըն թաթ օրթաքընտա պու-
լունաղլէ թօփլար, չրափնէլէր վէ գուրչուն-
լար հէփ օնլարըն իւզլէրինտէն կէշմիշ տիր :
Պաղէն Օսմանլը տանանմաղ տախի Մարմարա
տնիգինտէն պու մուհարէպէլէրէ իշթիլաք
էթմիշ օլմաղլէ պու պիւլարէ քէշլէր իւշ թա-
րափտան կիւրլէյն թօփ սաղանաղարընըն
աթընտա գալմըշլար տիր : Թօփլար անլէրին
պաշը իւզլէրինտէ եւէքաթիլէրին սէլամլայըղ
կէշէրքէն անլէրին տաղընտա նէ հալտէ պու-

լունուր իտիքլէրինին հիքիւնիսինի պիլէ տին-
լէմէք աւէմի տէշէթէ տիւշիւրիւր : Պուրա-
լարտա փէք չօք խանէլէր թամիրաթա օլրա-
մըշ՝ համալը էլպիսէլէրէ պէնդէր : Էն աճըլըսը
թամիրի նաղապիլ օլան խարապաթ տըր :
Պոււնլար իտէ ալաղարղ, գօլըզ վէ ետիսա
ճէնէտինին մուհիմ պիր տղաքընը դաիպ էթ-
միշ օլան քիւմէլէր տիրլէր :

Թէփիւր Տաղը (Ռոտոսթօ) .— Թէփիւր Տաղը
Մարմարա սահիլինտէ 30,000 գատար սէքէնէ-
սի պուլունան պիր սանճաղ տըր : Էնալիսին
թաղրիպէն 13,000 գատար էրմէնի, 7-8,000ի
Բոււմ, 7-8,000ի Թիւրք վէ միւթէպաղիսի Մու-
սէլի տիր : — Թէփիւր Տաղը էվրօփա գարաք
իւզլէրինտէ էրմէնիսի էն չօք օլան շէհր տիր :
էրմէնիլէրին իքի քիլիսալարը, 10 քանալա-
րը, իքի մէքթէպէրի, վէ պու մէքթէպէր-
տէն պիրինտէ 700 գըզ վէ օլլան, 15 մուալ-
լիմ վէ մուալլիմէ պուլունուղ 800 իրա պիւտ-
ճէսի վար տիր, օլ պիրինտէ իտէ 200 գատար
թալէպէ 10 մուալլիմ վէ մուալլիմէ պուլուն-
ուղ 350 իրա պիւտճէսի վար տըր :

Թէփիւր Տաղընտա 15 խանէ գատար էրմէ-
նի Փրօթէսթանթլար պուլունըպ պիր մէք-
թէպէրի վէ իքի քիլիսա պինալարը վար
տիր : Վիւր. Ս. Մանուկեան հաֆթա արաքը
մէքթէպտէ 40 գատար դըզ վէ օլլանլարը թա-
լիմ էտէր վէ պաղի վաղըթտա վարզ իշիլէ մէշ-
ղու տըր : Ղուսաուրչականլար իլէ Փրօթէս-
թանթլարըն ալաղաք փէք տօթանէ տիր :

Էրմէնիլէրին իշի սէնաթիլ, թիճարէթ վէ
չօզա գրաթիլ տըր : Սէնաթլարտան տէմիր-
ճիլիք, քէշլէրիք վէ գօնաուրաճըրըն սայթի
հէփիլի, թիճարէթլէրտէն մալիֆաթուրա
իշլինին 100տէ 90ը, գրաթըն 100տէ 80ի էր-
մէնիլէրին էլինտէ տիր : Շէհրին էթրաֆընտա
պուլունան 60-70,000 տէօնիւմ արաղինին
4-5,000 տէօնիւմտէն մատաք էրմէնիլէրէ ալտ
տիր : Պու արաղիտէ մէյտանա կէլէն հասըլաթ
պուղապ, արփա, սօղան, գալուն, գարիուղ,
թիւթիւն, գօզա, իւզլիւմ վէ սաիրէ տիր :

Հալա կիւզէլ օլտուղու պիր կիւնիւն աղ-
չամընտա Թէփիւր Տաղընըն խարիճինտէ կէօր-
մէյի տէյէր պիր մէնդարէ մէյտանա կէլիւր :
Շէհրէ կիրէն եօլլար օմուղը գաղմա վէ չա-
փալը պիւնիսապ ամէլէ վէ միւք սահիլլէրիլէ
տօլար : Պու գալապալընըն իշինտէ պէլլի պիր
եւէր թութար գաղընլար վէ գըզար : Ճիւմէսի
թապիլաթըն, գուճաղընտա չալըմըշ, թէմիզ

հազար վե պերրագ կրնէջին հայաթ պախչ թէսիրի թահթընտա էքմէք վէ փէյնիրինի հէմիչ օլարագ շիմտի չէն ու շաթըր կիւլիւպ սէօյլէյէթէք էվէ տէօնմէքտէ տիրլէր : Էյէր պոռնլարըն սիմասընտա սօն վազըալարըն կէօլկէսի տէ պոռնլունմասա , աճէպա աահա նէ՞ գատար զիյատէ չէն օլաճաղար տըր :

Թէքիր Տաղը Էրմէնիլէրի սօն վոռգուաթ զէմանընտա տախիլի շէհրտէ նիսպէթէն ազ զայաթ վէրմիչլէր իսէ տէ , էհլի սէնտաթ վէ թիճարէթին էթրաֆտաքի քէօյլիւլէր իւզէրինտէքի ալաճաղարը քեամիլէն մահվ օլմուշ տըր :

Մալխարա .— Մալխարա Թէքիր Տաղընտան արապա իլէ սէքիզ սաաթ գատար զարպտա 1,300 խանէլի պիր զաղա տըր : Էհալիսի թագրիպէն 5,000 հիսապ օլունտուղը հալտէ պոռնլարըն 2,200 գատարը Էրմէնի , 1,200 գատարը Բուսմ վէ միւթէպագիսի Թիւրք տիր : Էրմէնիլէր Մալխարայա 251 սէնէ գատար էվվէլ էրզինկեան թարաֆընտան հիճրէթ էթմիչլէր : Պաղըրլարըն տէտիյինէ նազարէն սոյըտա 15-20 քիչիտէն , վէ պաղըրլարըն զաննընա նազարէն իսէ պու գատար ալիլտէն իպարէթ պոռնլունան պու քիւչիւք մուհաճիր կիւրուհը սէնաաթտա էօյլէ պիր զայրէթ վէ էհլիլէթ կէօթէրիլէր քի օ զէմանըն պէյլէրինտէն պաղըրլարըն թահթըր հիմայէ վէ մուալէնէթինտէ տէրունի գասապտաա էլիլէլիւպ ազ վաղթ իւչինտէ իլէրի կիտէրլէր : Պիր ասը զարֆընտա օլտուգճա էմլաք ու էմվալ սահիպի օլուպ կիւզէլ էաշամաղա պաշլարլար : Պոռնտան 130 սէնէ էվվէլ իքի պէյլէր արասընտա վոռգուա կէլէն պիր զավղա միւնասէպէթիլէ քիւլիլէթի զիյանա օղրարլար : Լաքին սօն պիր ասը զարֆընտա թէքրար չալըչու չապալայաարագ կէրէք գասապա աախիլինտէ վէ կէրէք էթրաֆ գարիլէ վէ գասապալար արասընտա չայանը զըպթէ պիր հալ քէսպ էտէրլէր : Էլիէվմ կիւզէլ պիր քիլիսա պինալարը , պիրիսի չօղ միւսինն օլմագ իւզրէ իքի ֆահանալարը , 300 լիրա գատար պիր պիւտճէ իլէ իտարէ օլունմագտա օլան պիր մէքթէպլէրի վար տըր : Պուրատա Էրմէնիլէր սէնաաթ , թիճարէթ վէ զրաաթլէ իշթիղալ էտէրլէր : Սօն վոռգուաթտա 93 խանէ վէ 180 տիւքքեանլարը իհրագ վէ 25 քիչի իթլաֆ էտիլմիչ տիր : Եանիլըն վէ սաիրէճէ զայաթլարը քէօյլիւլէր իւզէրինտէ պաթմըչ օլան ալաճաղարը իւզէ-

րինէ զամմ էտիլիրտէ , պու քիւչիւք ճէմասթըն զայաթը 80,000 լիրայա պալիզ օլույօր : Պու անլէրին նէ գատար իլէրի կիլմիչ իալիլինէ պիր տէլիլ սոյըլտալիլիր : Մուհարէպէ վէ գըթալ միւնասէպէթիլլէ Էրմէնիլէրալէն 900 նուֆուս զայիպ տիր : պոռնլար Պուլղարիա վէ սաիր սիյարլարա ֆիրար էթմիչլէր տիր : Տէրունի գասապտաա 400 քիչի հէր կիւն մուալէնէթի միւհթաճ պիր հալտէ տիր : Սահիպ ի էմլաքըն սէրմայէսի հօզ , չու հալտէ արապի էքինսիլ վէ թիմարսըզ պալաճագ , ամէլէնին էօքսիւզ , ինէք վէ արապասը հօզ , չու հալտէ իլլէյիպ էէվմիլլէսինի գաղանամույաճագ տիր : Թիւճտար վէ սէնաաթքեարըն իսէ սէրմայէ վէ տիւքքեանը թալան վէ իւրագ էտիլմիչ օլտուղընտան մէյաանտա պալմըչ տըր : Շու հալ ու քէյֆիլլէթլէր ոլթընտա Էրմէնիլէրին 60 գատար խանէլէրի Թիւրք մուհաճիրլէրինէ թախտիս օլունմուշ տըր :

ՏԻՆԻ

ԶԱՐԱՐԱՆԶ ԱԹԷՇԼԵՐԻՄԻԶ

ՎԵՐ. ՀԱՅԱ ԱՏԱՆՈՒԲԱՆ, ՆԻԻ ԱԷՅԼԵՄ

Աթէյին թապի խասսէլէրինտէն պիրի հազմագ տըր : Լաքին պաղը հալ ու քէյֆիլլէթլէր թահթընտա աթէլ էաղաճագ , եա պիր չէյէ զարար վէրէմէզ , իմ պոռնլ թաստիգ էթմիչ տիր : Ինկիլթէրա գըալը 7 ինճի էտուըրա փրէնս տը Կալ իքէն պոռնլ իսպաթընը պիր կիւն կէօլլէրիլլէ կէօրալիւ : Օլ վաղթ միւշարիլլէյ Սըր Լայըն փլէյֆիլլէն պիր թագըմ իլմի տէրսլէր արմագտա իտի : Պիր կիւն մուալլիմինին էճղախանէսինտէ պիր պէօյիւք փօթա տօլուսը Գաքսար զուրչուն կէօրիւպ տիպղաթը անա ճէլլ օլընտը : Սըր վային չայիրտինէ մուհիմմ պիր տէրա վէրմէք իսթէյիպ , «Էֆէնտիմ իլմին գոթալէլէրինէ էմիլլէթիլիլ վա՞ր մը» տէյիւ սիւալ էյլէտի :

«Էլպէթթէ» տէտի փրէնս :

«Պէնիմ սէօլիւմէ տէ էմիլլէթ ի քեամիլէնիլ վա՞ր մը» :

«Էվվէթ» :

Պուռնուն իւզէրինի փրէֆէսօր միւշարիլլէյին էլինտէ պոռնլունմասը միւհթէմէլ օլան լէքէլէրին պիլթիլլիլլէ տէֆի իչին անը նիշատըր րուհըյլէ երյգատընտան սօնրա ,

«Շու գաշնամագտա օլան գուրչունտան պիր

ավուճ չըզարմաղա ճէտարեթին վաճ արժ, առաջին:

Փրէնս պիրտէն պիրէ ճէտարեթ կամէտի:

«Էլիմի պու փոթայա սոգմամը թավսիյէ էտիյօրմըսընն»

«Էտիյօրմում»

«Էլիմէ մազարարթըր սոգմանտճազ հիչ պիր չէյէ կթմէմէ միւստաաէ էթմէյէճէյինիյի պիւ լիրիմ», տէյիպ, Փրէնս էլինի դայնամադտա օւ լան փոթայա տալորարապ, պիր ավուճ զուր- շուն չըզարտըր:

«Հէրարէթ հիսս էթտիւն մի, էլին հաճտը մը» տէտի Փրօֆէսօր: «Աւալ» ճէվապ վէրաի փրէնս:

Իլմին թաաիպ էթմի: Իտիյի իչպու հազի- զաթին իքի նիւմունէսի զէմանըմըզաան պիր դաչ պին սէնէ էվվէլ կէրիւլմիւն աիր: Պիրի Մովսէսին Հորէպտէ կէօրաիյիւ ալէվլէնէն երինէ տէ թէլէֆ օլմայան չալը, օլ պիրի Նա- բուզդոնոստըրն «չլտաէթիւ հանան աթէչ» ֆուրունիւա աթիւլուն, ելնէ տէ պիր դարարա ուղարմայան իւչ կէնճիւր՝ դարարսըղ օլան աթէ- չին դատիմ իտպաթլարը տրըլար: Մամաֆիւհ, գա- րարսըղ աթէչին մէվճուտիյէթի հազզընտա Հազզ թաալա հազըրէթլէրի Իսրայէլէ պույու- րուպ տէմիչ տիր, «Պէն սէնին իլէ օլաճա- դրմ... Աթէչ իչինտէ եիւրիւտիւլունտէ հան- մայաճապըն, վէ ալէվ սէնի հազմայաճապ ալը», Իչթէ հազամայան աթէչ հազզընտա Խալիլին սէօլլէրի:

Վէ լաթին պուրատա «Աթէչ» թապլրի նէ- պաթի: մասաէնի վէ զազի մէվտատըն իչթիար իլէ հուսուլէ կէլէն աթէչի կէօթէրմէչ: Պու աթէչ ինտանտան իսարիճտէ աէյիլ տնըն տէ- րունինտէ օլան աթէչ տիր:

Ինսանըն տէրունինտէ արասըրտ դուհուրա կէլէն աթէչլէրտն պիրի ֆեճեթ աթէչի տիր: Կհահաա պիր ինսանըն գալպինի տօլտուրան քէտէրի աթէչէ պէնզէթմէք մուղայիլ ի թա- պիաթ պիր չէյ տէյիլ տիր: Քէտէր կէօզ հաչ- լարը տէօքմիւլ օլան հէր քէս՝ գալպինտէ չիա- տէթլէ հանան պիր ֆուրուն վար արը տէյիւ հիսս էլլէմիւլ տիր: Եէտի սէքիլ սիննինտէ իքէն պիր ճէհաղէ ալայընտա պուլընտում: Ճէ- նաղէյէ կէլմիւլ գաաընլար տրաարնտա պիւ- լնա տվաղլէ ֆիդան էտէնլէր վար իտի: Եի- նէ տէ անլէրտէն օնտա տօգուզընըն քէտէրի կէօթէրիւ իսաթըր իչիւն իտիյինի պիլմէքտէ պիր կիւճլիւք հօզ իտի: Անլէրտէն պիրի չու-

աթիտէքի սէօլլէրի սէօլլէյիպ դան հաչ տէօք- մէքտէ իտի, «Ես՝ Բապպիմ, պիրիճիք դըզ- զարընտաչըմըն էօլիւմիւ պանա աթէչտէն կէօմ- լէք կիյինաիրմիւլ տիր:» Մէրգումէնին իչպու ճիկլըսուզ ֆիդանը ֆիլլիմ իւզէրինէ պօզուլ- մալ պիր թէսիր պրապաղըր չէօլէ տուրսըն, էօլիւմ քէտէրինին ինտանըն գալպինի նէ չիա- տէթլէ հազար իտիյինէ տաիր պանա ունու- տուլմազ պիր տէրս էօյրէթտի: Պէլի, աթէչ ինտանըն էթինի նաաըլ հազար իսէ, քէտէր տէ ինտանըն ճանընա էօլլէ հազըճը պիր հիս- սիյաթ վէրէպիլիլի: Եինէ տէ ինտանըն տէ- րունինտէ Ալլահըն հուզուրու պուլունըր իսէ, էօլիւմիւն քէտէրի նէ տէրէճէ չէտլտ տէ օլ- տա, օլ քէտէր ինճիտէպիլիլի իսէ տէ, թէլէֆ էտէմէչ: Օլ մուզատտէս հուզուր պունտան պիր գաչ պին սէնէ էվվէլ Սետրալ, Միսաք վէ Աքեզնազուլը՝ Նարուզդոնոստըրն ֆուրու- նընտա մուհաֆազա էլլէտիյի կիպի, պու կիւն տէ հէր միւմինի քէտէր աթէչինին թէլէֆ է- տիճի իսասիյէթինտէն մասուն գըրապիլիլի: «Աթէչ իչինտէ եիւրիւտիւլունտէ հանմահաճազ- սըն վէ ալէվ սէնի հազմայաճապ ալը», տէյէն Զաթա էմիլլէթի քեամիլլէսի օլան քիմսէյի՝ քէտէր աթէչի հազամալ, հազսա տա թէլէֆ էտէմէչ:

Իլմի իւհիյաթ մէքթէպինտէ սընֆուաչլա- րըմտան պիրի պունտան 20 սէնէ էվվէլ Աճէ- միսթանա միւպէչչիլի հալինտէ կէօնտէրիտի: Միւմաիլէյի օ մէմլէքէթտէ պիր գաչ սէնէ մէ- մուրիյէթի մուզատտէսէտէ տէվամ էթ- տիքտէն սօնրա պիր թաղըմ հարամիլէր թա- րաֆընտան գաթլ էտիլտի: Միւսինն փէտէրի վէ կէնճ գէվճէսինէ միւմաիլէյին վէֆաթը «աթէչտէն կէօմլէք» կիյինմէք իտի: Եինէ տէ լուղէթին թամմ մանասընտա անլէր Բապպա ինսան քիմսէլէր իտիքլէրինտէն, օլ ազիմ քէտէր անլէրի մահվ էտէմէտի: Եիւրէքլէրինի ալէվլէնտիրմիւլ օլան օլ քէտէր աթէչի անլէ- րին էօմըլէրինի թաիլիպ աէյիլ, պէլքի թաթհիլ էլլէտի: Միւթէվէֆֆանըն գէվճէ ի միւհթէրէ- մէսի՝ քէտէր աթէչինին ալէվլէրի գալպինի սարմըլ իքէն, Ամէրիգատա մուզիմ փէտէրինէ հազըրչ իտիյի չու մէքթուպ աիգզաթա շայան տրը: «Ալաւ պիլիմ իլէ տիր: Անըն հարաըրըր զայէթ իլլ գայէ աճայիպ տիր: Պիլիմ իչիւն ֆիդան վէ քէտէր էթմէյին: Անճապ Բապպտան տիլէյին քի, պիլլէ սապըրըն իսսան էլլէսին վէ պաչըրըզա կէլմիւլ օլան պու ազիմ քէտէր

Անքն իզգէթինի թէգեհա էթսին» : Իշթէ աթէշ իշինոէ կէզիւ տէ հիշ պիր զարար չէքմէմէնին եէնի պիր նիւմուհէսի :

Ինսան էօմրիւնէ ախա աթէշի ալէվլէնտիրէն քէտէր սալթ էօլիւմ քէտէրի տէյիլ տիր : Ֆագր ու զարառէր, սըհէթսիլլիք, տօսթլարըն սու ի թէֆէհիւմլէրի, ճէպպարըն զուլմ ու դաարը վէ տիւշմէնլէրին զէհլի տիրլէրի— հէփ պուշլար հէսսաս պիր երէրէյի եազըպ գալուրմաղա գասս էտէն վէսայիթտէն տիրլէր : Պագը սրբալարտա պուշլարըն աթէշի սէօնմէզ գապլիլնտէն աթէշ կիպի կէօրիւնիւրլէր : Եինէ տէ ինայէթ Ուլլահ սայէսինտէ պուշմէլ աթէշլէր պիլէ միւմին վէ միւմինէյի միւթէզարրուր գըլաւաղլար : Զիրա անլէրին իթիմատ էթաիքլէրի Բապպ քէնալլէրէ «Գալ— ճընըն աթէշի կիպի վէ պոսսարըն սապուշը կիպի օլաճագ սըր : Վէ օ կիւմիւշ գալ վէ թասֆիյէ էաիպ, ալթուն վէ կիւմիւշ կիպի փաքէյէճէք տիր» : Օտուն վէ սոմանը թէլէֆ էտէն աթէշ սիմ ու զէրի թասֆիյէ վէ անլէրին գըյմէթիլի դաթ էնտէր գաթ թէգեհա էտէր : Զարարսըպ աթէշլէրիմիլտէն պիր տահա վար, օ տա տէրունիմիլտէ կիւհտա պիր զուշուր էտէն իյթիշաշ ալիվլէրիսհէն իպարէթ տիր : Թէհ— զիպ ի նէֆսիմիլ իշին Ալլահն պիլէ վէրսիլի ֆուրսաթլարտան իսթիֆատէ էթմէմէք, Անքն պիլէ վէրտիլի իսթիտատլարըն պըյմէթիլինի թագտիր էտէմէյիպ անլէրի չիրքիապ իլէ միւլէմմա էթմէք, զտիֆ թապիաթըն կիւնահլը թէճրիպլէրինէ մուգալէմլթ էթմէյէ չալըշ— մայըպ անլէրտէն մաղլուպ օլմագ, — պուշլար ինսան տէրունիմիլտէ Նաբուգոգոնոսոր ֆուրու— նընըն աթէշինէ միւշապիւն աթէշլէր փէյտա էթմէլլէր մի : Պետրոսն աճը աճը աղլա— մասը վէ Յուգանըն կէօզ հաչընտան պիպէհ— րէ ճան աճըն չէհիալէրին ճէսէալէրինի հազըպ գալուրան աթէշլէրտէն քէսքին իսթլէրին— տէ զէրրէ գաստար չիւպիէ հօզ սըր : Եինէ տէ Պետրոս իլէ Յուգա արասընտա նէ՝ ազիմ պիր ֆարգ վար : Պիրի ինայէթ Ուլլահտան պիպէհ— րէ դաթիլ ի նէֆս պապլինտէ մանվ օլ— տու, օլ պիրի ինայէթ Ուլլահ սայէսինտէ կիւնահլընըն թէլէֆ էտիճի աթէշինտէն սէրինի մասուն գըլար :

Վէ լաքին Յուգա վէ Պետրոս կիպի զէմա— նըմըզտան պին տօգուզ եիւզ սէնէ էվիլէ հա— շամը քէսանը միսալ հայինտէ դիքր էթմէյէ նէ՝ հաճէթ : Պու կիւն Ալլահա օլան իմանլարը

սընանան Աբրահամլարըմըզ վար : Սապըն մէ— հէք թաշընա վուրուլան Յուլարըմըզ, թէճ— րիպէ փօթասընտա գալ օլունան Յուլսիլլէրի— միլ, աիւադի թէհարէթլէրինն մուհաֆազասը ուղըունա մէճրուն աիւշն Դաւիթլէրիմիլ վէ միւթապիւմ մէպալէրին եօլունտա ֆէտաի ճանա բալի օլան Դանիլլէրիմիլ վար : Տօս— թում, սէն պուշլարտան հանիլ սընֆա ախա տին : Էկէր սէն ճինս ի պէշլին եիւրէ— յինի եազըպ թէլէֆ էթմէյէ գաստ էտէն ա— թէշլէրի հալա հիսս էթմէմէ իտէն, պիլ քի էր եա կէճ պիր կիւն սէնին տէ տէրունիմիլտէ օլ աթէշ ալէվլէրի կիւրլէյիպ, սէնի ալշէթէ տիւլլարէճէք տիր : Հարիգ զուշուր էթալին— տէ նէ՝ հաթիմագսըն : Շիւպիմ հօզ քի միւ— մին վէ միւմինէլէր սընֆընտա ախա իտէն, տէրունիմին հազընը ալէվլէրի արասընտան պիր սէս սանա չու թէսէլլի պաիւ քէլիմաթը թէպլիլ էաիպ օլ միւտիշ հարիգի ճանընտ զարաւըն գըլաճագ տըր : Եանի, «Պէն սէ— նիլլէ օլաճագըմ Աթէշ իշինտէ եիւրիւ— տիլլինտէ հանմայաճագսըն, վէ ալէվ սէնի հազմայաճագ տըր» :

Բ Ո Ի Հ Ո Ի Ն Ա Թ Ե Շ Ի

Օ սիգի Բուհ իւլ Գուսս վիւ արեշ
իյէ վաֆրիգ հեհմիֆ : Դուկ. 3. 16

Աթէշ վար քի ճէհէնէմէ տախ տիր, աթէշ վար քի ճէննէթէ տախ տիր : Քրիստոս կէլ— տիլինտէ հէր շէյի, հաթիթա աթէշի պիլէ քէն— տինէ խըսմէթ էթաիլա :

Աթէշ էվիլա թախրիպաթա, Ալլահըն ին— թիգամընտ իլմիլ իսի, լաքին Քրիստոստա օ՝ Բուհ իւլ Գուսս պիր ալամէթ օլմուշ սըր : Պիր նէվ քէտէր վար քի օ անճագ ճէհէնէմէ— տէն սըշարտա օլանլարա հիսս օլունուր : Բու— հուն տօգունմասըյլա թուլուշան պիր նէվ ա— թէշ վար տըր : Սէնին ճանընըն տօղուշ կիւ— նիւնտէ Ալլահըն սանա աթիլէսի սէլամէթ տէ— յիլ, պէլլի մուհարէպէ տիր : Պիր մահալա նուր իշրապ էտինճէ, անքն չիրքին վէ տիւ— զնիմիլ ճիւլէթլէրինի կէօսթէրէք աստիփ րահաթսըզ էտէր : Ալլահըն Բուհու պալպէ կէ— լինճէ օրայա գոնաաթսըղըզ կէթրիլ : Սէն քէնտի հալընտան մէմուն օլմայարագ տահա կիւլէլ պիր իտնէյէ մալիք օլմագ իսթէրսին : Էսքի շախտիլէթինի կէօրմէք, սէնի տէհէթէ կիրիֆիթար էտէր : Սէմատան կէլէն նուր սէ— նին ֆագիլլիլլինի սանա հիսս էթաիլիլ :

Ե՛յ Բրիտոսոսուն, Բուհու, պէնի սէնին քէ-տէրլէրինէ վաֆթիղ էյլէ: Բապպըմըն մէսէր-րէթինէ տախիլ օլմաղ իչիւն, Բապպըմըն քէ-տէրինէ իշթիրաք էթմէմ լաղըմ օլտուղունու պանա էօյրէթ: Սէնին աթիյէլէրինին էն պէ-յիւյիւ սէվիմիղ օլտուղունու տօլայը կէօղ եաչը տէօքմէք տիր: Պու աթիյէլի պանա ի-սան էյլէ: Բապպըմըն խաչընը թաչըմազ իս-թէրիմ, լաքին Կիւրիւնէլի Սիմօն կիպի ճէպրէն տէյլի, անճաք հիւսնի ըրիզամ իլէ անըն իլէ պէրապէր սալպ օլունմազ իսթէրիմ: Անըն կէօղ եաչըլարընա վէ էլէմէրինէ իշթիրաք էթմէք, Անըն կիպի էհալինին կիւնա՜ս վէ քէ-տէրլէրինտէն տօլայը իղթիրապ չէքմէք, անըն կիպի պէշէրիյէթին նասիպինին աղըրլըղընը թաչըմազ իսթէրիմ, Անըն քէտէր աթիյէլէ վաֆթիղ օլունմազ իսթէրիմ քի անըն իլէ միւ-շարէքէթ էթմէյի էօյրէնէպիլէյիմ:

Ճ. ՄԱԹՀԻՍԸՆ

ՄԻԻԹԵՆԷՎՎԻ

«Բահնիւմա» ճրգ քէճրիգասը

ՇԵՐԼՕՔ ՀՕԼՄՍԸՆ ԼՕԼԻԻՄ ԵԱԹԱՂԻՆՏԱ ՍԵՐԿԻԻՋԷՆԹԻ

ԳՕՆԸՆ ՏՅՅԼ

4.

Նէ՞ տիր պու, նիտա էթտի հիւքսէք վէ չէ-տիտ պիր փէրտէ իլէ: «Օտամա պէօյլէ չիրքին սիւրէթտէ սօգուլմանըղըն մանասը նէ՞ տիր: Սիլէ խապէր հօլլա՞մատըմ մը քի հարըն սապահլայըն կէօրիւշէպիլէճէյիմ:»

«Թէէսսիւֆ էսէրիմ,» տէտիմ, «Յագաթ իշ դայէթ մուհիւմ վէ միւսթաճէլ օլտուղուն-տան թէէխիր օլունմազ իտի, Մր. Շէրլօք Հօլմա...»

Տօսթուումուն իսմինին զիքր օլունմասը պու ճի ճէ ատէմ իւզէրինէ ֆէվզ էլ ատէ պիր թէէսիր պրաղըպ պաղըլարընտաքի նիտաէթ տէրհալ զաիլ օլտու վէ վիւճուարը պըզ վէ կէրկին պիր վազիլէթ ալտը:

«Հօլմաըն հանընտա՞ն մը կէլիյօրսուն,» տէտի:

«Էվվէթ, տահա չիմտի քէնաինաէն այըրլ-տըմ:»

«Հօլմա նէ՞ հալտա, նա՞սըլ տըր:»

«Էօլիւմճիւլ սուրէթտէ խասթա տըր, զա-թէն կէլմէտէն մաղսէա տէ պու տըր:»

Պանա օթուումազ իւզրէ պիր քիւրսիւ թագ-տիմէ քէնաիտի տախի գօլթուզ սանտալեսսընա օթուումազ իչիւն արգասընը պանա չէվիտի: Թամմ պու սըրասա րաֆըն իւզէրինտէ պու-լունան պիր ալինէտէն անըն սիմասը կէօղիւմէ աքս էտիպ խաինանէ վէ չէրիրանէ թէպէս-սիւմ էթտիյինին ֆարգընտա պուլունտուլ իսէ տէ, անըն տաէպիլիք նէթիճէսի օլտուղունա պէն պէնի իզնա էթմէյէ չալըչալըմ, հալպու քի պիր սանիյէ սօնրա թէքրալ պանա տէօնաիւ-յիւնտէ սիմասընտա փէք ճիտաի թէէսսիւֆ վէ քէտէր ալտաէթիլի կէօրէրէք թէաճիւպ էթ-տիմ:

Պու խապէրինիզ պէնի ֆէվզ էլ ատէ միւ-թէէսսիֆ էթտի,» տէտի: «Մր. Հօլմա իլէ պաղը ալըլվէրիյիմ օլմուշտը, քէնաինի ան-ճազ պու միւնտալպէթիլէ թանըմըչտըմ: Յա-գաթ քէնաինին իպթիտար վէ սիլէթինէ սօն տէրէճէ հիւրմէթիմ վար արը: Օ՝ ճինայէթ, պէն իսէ իլլէթ մէրաղլըսը իմ: Օ՝ ճանի, պէն իսէ միքրօպ միւթէխասսիսի իմ:» Մէրգուլմ պիր մասա իւզէրինտէ տիլիլմիշ պիր թագըմ չիլէ վէ գալմանսալար կէօսթէրէքէք, «Իշթ պէնիմ հապսիւնէլէրիմ: Պունլարըն իչինտէ տիւնէանըն էն մուզիրը նէվաէն պաղը միք-րօպլարընը թէօրէտիյօրըմ,» տէտի:

«Սիլին պու տաիլէտէ օլան իիթիսասը-նըղը պիլտիյի իչիւն տիր քի Մր. Հօլմա սիլի կէօրմէք իսթէյօր իտի: Մէրգուումուն սիլին հաղընըղտա փէք հիւքսէք պիր թասալվու-րու վար վէ պիւթիւն Լօնտրա չէրինտէ քէն-տինէ մուալլինէթ էտէպիլէճէք օլան հէկիսնէ զաթ սիլին օլտուղունուղու,» զանն էտիյօր:

Պու սէօղէրիմ իւզէրինէ մուխաթապըմ տարսըրըպ պաչընտաքի քէփ գայըպ էէքէ փիւշ-տիւ:

«Նէտէն,» սօրտու, «Նէտէն Մր. Հօլմա զանն էտիյօր քի պէն իլլէթինէ պիր տէվա պուլապիլիլիմ:

«Շարք իլլէթիլինէ օլան մալիւմաթ վէ իիթիսասընըղ սէպէպինաէն:»

«Լաքին իլլէթինին չարգ իլլէթի օլտուղունը նէտէն պիլիյօր:»

«Ձիրա պիր ճինայէթ թահիլիզ էթմէք միւ-նասէպէթիլլէ թէրսանէտէ Ձինի թաթիլէր արատընտա չալըլմը տըր:»

Մր. Գըլվըրթըն Սիթ խաֆիֆճէ թէպէս-

սիւմ էթաի վէ քէփիսի եէրաէն զալտըրըս
պաշընս զոյտու :

«Հա, էօյլէ՞ մի,» տէտի : «Մէսէլէ սիդին
զանն էթաիլինիդ գատար վէիսիմ օլմատը-
ղընա էմին իմ : Գա՞նց կիւն տիր խասթա
տըր :»

«Իւնց կիւն տիր :»

«Սայըզլայօ՞ր մը :»

«Արա սըրա :»

«Իշթէ պու՝ մէսէլէյէ պիր աղ վէիսիմ րէնի
վէրյօր : Անըն արդուսունա իճապէթ էթմէ-
մէք, ինսանիյէթէ մուղայիր տիր : Մէշղուլիյէ-
թիմ էսնասընտա վազթըմըն ալընմասընա
չօգ ճանըմ սըզըրըր, Տօգ . Ուաթսըն, ֆաղաթ
պու վազըա պիւշալիւսէ միւսթէսնա տըր :
Տէրհալ սիդին իլէ պէրապէր կիտէճէյիմ :»

Հօլմըն թէնպիւնի տէրխաթըր էտէ-
րէք :

«Պէնիմ պաշղա պիր իշիմ վար տըր,» տէ-
տիմ :

«Փէք ալա : Պէն ետընը կիտէրիմ : Մր.
Հօլմըն տտրէսի եանըմտա վար տըր : Նի-
հայէթ եարըմ սատթտան օրտա օլաճաղըմա է-
մին օլապիլիրսինիդ,» տէտի :

Հօլմըն օտասընա թէքրար կիրէր իքէն,
աճէպա տօսթուսու սաղ կէօրէպիլէճէ՞քմիյիմ
կէօրմէ՞յէճէքմիյիմ տէյու գալպիմ չիտտէթլի
խէլէճան իլէ չարփազտա իտի : Փագաթ իշէ-
րի կիրիպ տէ անըն զայպուպէթիմ էսնասընտա
էփէյի էյիյէ տէօնմիւշ օլտուղուսու կէօրալ-
յիւմտէ, երւէյիմէ պիր խաֆիֆիք կէլտի :
Պէնզի եինէ էսկիսի կիպի սաթսարը իտի իսէ
տէ սայըզլամասը պիւսպիլթիւն զալ օլմուշ
իտի : Վաքաա զաիֆ սէս իլէ գօնուշույօր, լա-
քին ֆիքիլըրինի սունուլէթ վէ վուղուհ իլէ
պէյան էսէպիլիյօր իտի :

«Նա՞սըլ պագալըմ, կէօրիւշէպիլտի՞ն մի,
Ուաթսըն,» տէտի :

«Էլվլէթ, կէլիյօր :»

«Չօգ կիւղէլ, Ուաթսըն! Չօգ կիւղէլ! Փէք
էյի ետիմըսըն :»

«Պէնիմէ պէրապէր կէլմէք իսթիյօր իտի :»

«Օ հիշ իշէ կէլմէպտի, Ուաթսըն : Իլլէթի-
մի նէ՞րտէն գաթիմը օլտուղուսու սօրտո՞ւ մը :»

«Էլվլէթ : Թէրտանէտէքի Չիւլի թաիֆէլը
արասընտա չալըտըղընըգ սէյլէտիմ :»

«Թէմամ! Չօգ կիւղէլ, Ուաթսըն, էյի պիր
տօսթուն եափապիլէճէյի հէր շէյի ետիտըն :
Շիմտի սէն պու օտայը պրագմալըն :»

«Պուրտա դալըպ քէնաինին էֆքեարընը
տինիլմէք իսթէրիմ, Հօլմա :»

«Շիւպհէսիդ տինիլէճէքսին, ֆաղաթ էյէր
պէնիմ պու օտատա քէնտիսիլէ հալընը պու-
լունտուղուսու իտայալ էսէր իսէ, պէյան էտէ-
ճէյի էֆքեարընը տաճա սէրպիսթ վէ տաճա
գըլմէթի հաիպ օլաճաղընը զանն էթմէյէ սէ-
պէպլէրիմ վար սրր : Գարիօլտըն իմամ պու-
շը ուճունտա պիր օտա վար տըր, Ուաթսըն :»

«Րիճա էսէրիմ, Հօլմա :»

«Գօրգարըմ պաշգա չարէ եօգ տըր, Ուաթ-
սըն : Կիզլէնտիյին եէր՝ չիւպհէ ույանսըրմա-
մալը տըր : Պունուն իշիւն պաշըմ ուճունտա-
քի օտա էն միւնասիպի տիր, զիրա հատը
զաթընտա կիզլէնմէյէ էլվլէրիլի կէօրիւնմէտի-
յինտէն չիւպհէ ույանսըրմալ :» Նախեան, սարար-
մըշ վէ զաիֆ սիմասընտա ֆէվգէլատէ պիր
տիզգաթ պլէմէթլէրի օլարագ սըչրայըպ օթուր-
տու վէ, «Արապա սէսի իշիտիյօրում, Ուաթ-
սըն : Չապուգ օլ, Այլան աշղընա! Նէ օլուրսա
օլտուն եէրինտէն զըմըլտանմա, իշիտիյօրմու-
սուն, նէ՞ օլուրսա օլտուն : Գօնուշմա, զըմըլ-
տամա, անճագ պիւթիւն տիզգաթընլա տինիլէ :»

Ասէպլէրինին նախեան հասըլ օլտն պու
կէրիլիլիյի՝ պիր սանիյէ զարֆընտա պիւսպիլ-
թիւն զալ օլուպ կիլիտի վէ ամիրանէ, գաթի
միւսանէպլէրի՝ եարը սայըզլայան պիր ատէ-
մին էսնա վէ միւպհէմ մըրըլթըլարընա
թէհալվլիլ էթտի : Պու գատար աճէլէ իլէ սօ-
գուլմուշ օլտուղում իսթիֆաիւհանըմտան,
նէրալպան իւղէրինտէ պիր այագ սէսինի վէ
սօնրա եաթագ օտասընըն գափուսընըն աշը-
լըպ թէքրար գաթատըրըղընը իշիթտիմ : Պու-
նուն ազէսինտէ օտատա, անճագ խասթանըն
աղըր թէնէֆֆիւսլէրիլէ իլլալ օլունան ուղուն
պիր սիւքիլթ հիւքիւմֆէրմա օլտու քի, թէհա-
ճիւպիւմիւ մուճիւլ օլտու : Էօյլէ խայալ էտի-
յօր իտիմ քի, զիյարէթէ կէլէն ատէմ՝ եաթա-
ղըն եանընտա տուրմուշ խասթանըն իւղէրինէ
պաղըյօր իտի, նիհայէթ պու զարիպ սիւքիլթ
իլլալ օլունտու վէ պիրիսին ույղուսան ու-
յանսըրմա պիր քիմանին ամիրանէ փէրտէսիլէ
մէրգում «Հօլմա!... Հօլմա!... Իշիթմէյօրմու-
սուն Հօլմա!» նիտա էթտի : Պունուն ազէպինտէ,
կէօյա խասթա օմուղունտան գաղա սիւրէթտէ
թուլուլըպ սալլանմը կիպի պիր ֆըլըրթը
իշիթտիմ :

«Սի՞դ միսինիդ, Մր. Սմիթ,» ֆըսըլտատը
Հօլմա : «Կէլէճէյինիդ աղըմ քէսմէյօր իտի :»

Մր. Գրվլըրթըն Սիթ կիւլտիւ վէ «Պէնիմ տախի խայալըմտան կէշմէզ խտի: Ֆադաթ իշթէ կէօրիւյօրսուն քի պէն պուրատա իմ»:

«Ա՛հ, նէ գատար ինսանիյէթիւքլէր, նէ՞ գատար նէճիպսինիզ: Սիզին պու խուռուսատ օլան իխթիսատընզըր թագաթիւր Լաէրիմ»:

Միւսաֆիւր կէօյա զէվզէնիյօր իմիշ կիպի խաֆիֆճէ կիւլտիւ:

«Էվլէթ, Լաէրսինիզ: Պէրէքէթ վէրսին, Լօնարատա պու իխթիսատըմը թագաթիւր Լաէճէք պիւր քիմսէ վար իսէ, օտա սիզ սինիզ: Իլլէթինիզ նէ՞ տիր պիլիյօրմուսունուզ»:

«Այնի իլլէթ, ճէվապ վէրտի Հւլմա»:

«Աա՛յ, տէմէք ալէմէթլէրինի թանըրսընըզ»:

«Էվլէթ փէք ալա թանըրըմ»:

«Է՛հ, թէաճճիւպ էթմէմ, Հօլմա: Սիզին տախի ալիւ իլլէթտէն թուրուլտուղունուզա թէաճճիւպ էթտիմ: Էյէր խասթալըզըն ալիւ իսէ հալըն չօգ ֆէնա տըր: Գուվլէթլի, գանըր պիր կէնճ օլան զավալը վիքթօր՝ խասթալըզընըն տէօրտիւնճիւ կիւնիւ վէֆաթ էթտի: Մէրգուսուն՝ Լօնարանըն կէօպէյինտէ, միւթէխասսիսի պուլունտուղում պիր Ասիա իլլէթինտէն թուրուլմասը՝ սիզին տախի տէալիյինիզ վէճէլէ, հաղիգաթէն շայանը թէաճճիւպ տիր: Պու փէք շայանը տիղգաթ վէ հէքթա պիր թէսատիւֆ տիր, Հօլմա: Սիզ պունու փէք չապուզ կէօրտիւնիւզ: Ֆադաթ անը պէն եափմըջ օլտուղումու ֆարզ էթմէք ինսաֆսըզլըզ աըր»:

ՄԻՍ ԱՆՆ ՄԷՅՐԻ ՊԵՐՃԻՍ

Միւ Պըրճիւ Լօնարատա վաղը «Տօսթլար ձէմիյէթի» նին իսթանպօլտաքի միչընընըն միւտիքէսի տիր: Պու հաֆթա Սալի կիւնիւ միւմալիյհանըն իսթանպօլտաքի իճրաաթընըն նըսֆ Յոքսիւհան զիյնէթի իճրա էտիւտի վէ աւտէքի թէրճէմէ ի հալ մէզքիւր միւնասէպէթլէ օգունան պիր մէզալէնին խիւլասաըր աըր:

Միւ Անն Մէյրի Պըրճիւ Ինկիլթէրրանըն Քէյմպրիճ շէհրի եազընընտա քեալին Ըփուէլ Նօրֆօք գարիյէսինտէ 1862, Մարտ 23տէ թէվէլլիւտ էթմիշ տիր: Իպթիտաթի թալիմինի պէօյիւք պապասը Թամաս Պըրճիսին վաթմանը օլան Միտլպարօտա ալմըջ աըր: Միւ Անն՝ հիյն ի սէպալէթինտէ Լճնէպի աթյարլարտա միսփօնէր իշինէ աօղրու պէօյիւք պիր հիսս ի

ՄԻՍ ԱՆՆ ՄԷՅՐԻ ՊԵՐՃԻՍ

մէրաք թայըր խալ վէ 9 եաշընտա իքէն մէզքիւր մագսէտ իչիւն փարա թօփլամագտա օլմուշաըր: Պիր տէֆա Քիթ. Մուգ. տէրսի մուալլիմէսի «Քէնտիլէրինի մուալլէն սուրէթտէ Յիսուսա թէսլիմ էթմիշ օլանլար ալաղա գալգսընլար» տէաթինտէ Միւ Պըրճիւ էվլէճէ պու պապտէ հէթլի գատար տիւլիւնմէմիշ օլտուղու սէպէպտէն ալաղա գալգմագ իսթէմէտի: Ֆադաթ պունուն իւզէրինէ Քիստոսա թէսլիմ օլմագ նէ՞ իտիյինէ վէ նի՛շիւն մուալլիմէսին թալէպինէ իճաղէթէն ալաղա գալգմատարընա տաթի միւլահաղայա տալըպ էնճաթ քէնտի էօմրիւնիւ մուալլէն սուրէթտէ Բապպա թէսլիմ էթտի վէ անըն հալաթընտա հէնի պիր միւտտէթ պալլաթըջ օլտու: Պունտան սօնրա հէման ալիւ Քիթ. Մուգ. տէրսի մուալլիմէսի անա «Տօսթլար ձէմիյէթի» նին իսթանպօլտաքի միչընտա կէօրիւլէն պիր ինթիյաճը զիք էտէրէք օլ իշէ կիթմէսինի անա թալսիյէ էյլէտի:

Միւ Պըրճիւ պու տալէթի գապուլ էաիպ մէզքիւր իշէ հազըրլանմագ մագսէտիյլէ խաթթա պապըճը վէ էճգաճըլըք թահիլ էթտիքտէն սօնրա 1888 տէ իսթանպօլա կէլտի: Միւմալիյէյա իսթանպօլա կէլտիյինտէ գօմիթէնին քէնտիսինէ վէրմիշ օլտուղու թալիմաթ մուճէպինճէ խասթալանէ իշի թէտարիքեաթընա պալլատը վէ Տօգ. Տօլրաշիանըն թահթը թէտալիսինտէ պուլունմագտա օլան խաթալիհանա նէզարէթ էթմէք, իլաճ վէնասիհաթ վէրմէք վէ էմսալը ճիհէթլէրլէ ֆաիտէլի թարգտա իշլէմէքտէ պուլունտու: Այնի վաղթտա թիւրքճէ լիսանընը թահիլ էթմէյէ չալըջըր վէ մուալլի-

Պալասիի իշիէ Կոնստանտն արմըջ սըր:

մինտէն Էօյրէնտիյի պաղը այէթլէրի Էօնիւ-
յիւնիւն ճէպինէ զօյարագ անլերի խառնալարա
օգուր խալ :

Ֆագաթ Միս Պըրճիս ստաէճէ պիր խա-
թա պաղըճը ես Էճզաճը հալինտէ իշլէմէլէ
իքթիֆա Էսէմէլ խալ : Օ տահա վասի վէ
տահա եիւքսէք պիր տալէթ հիսս Էսիյօր ,
տահա կէնիշ տաիրէտէ ֆախտէլի օլմագ ար-
զու Էսէր խալ : Պաղը աիլէլէր վիյարէթ Է-
տիպ անլերտէ բուհանի մէճլիպէր վէ Կիրալի
մէքթէպլէրի ապա Էթմէյէ պաշաաղ , պիր աղ
սօնրա Էվլէր քիտֆի օլմատըղընտան քէնտի-
նին իգամէթ Էթտիյի պինտաա , Միշըն Հաուս-
տա խըզմէթլէր վէ Կիրալի մէքթէպլի պաշ-
լայարագ շիմտիքի վասի մէքթէպլին վէ բու-
հանի իպատէթ մէճլիպլէրին Էսասընը զօյմուշ
օլտու : վէ Էլեէվմ Անըն թահթը խաարէսին-
տէքի Կիրալի Մէքթէպլինտէ 300իւ միւթէճա-
վուղ չօճուղլար հէր Կիրալի կիւնիւ բուհանի
թալիմ ալմագտա տըրլար : 1895 ին գըթալը
միւնասէպէթլիյէ Տօդ . Տօպրաշեան իսթման-
պօլտան միւֆարագաթ Էթտիյինտէ վէ քէն-
տիսի միշընըն միւտիրէսի հալինտէ իշլէմէյէ
պաշաաղըղընտա քէնտիսինին տահա զլյաստէ
ֆաալ հայաթը տա պաշաաղըն օլտու : Դրթալ
միւտապլինին Էնվաի ճիհէթլէրլէ ֆաի-
տէլի օլտու : Սաիր Էճնէպլէր , հաթ-
թա սէֆիրլէր պիլէ գըթալ զօրդուտուտան
նաշի քէնտի խանէլէրինէ գօշուպ կէլէնլէրէ
գափուլարընը գափատըրլար իքէն Միս Պըրճիս
անլերի խանէսինէ գապուլ Էտէր , Էքմէք ,
մէսքէն , ճէսարէթ վէ թէսէլի վէրլի խալ :
Պիր աղ սօնրա գըթալ միւտապլինին տէվամի
պիր մէտարը թէայիւշ թէտարիք Էթմէք
իւզրէ Էլ իշի տաիրէսի աշըպ անը քէնտիսին
հիւնէր , մարիֆէթ վէ ճէհալէրի իլէ փէյտէր-
փէյ թէվսի Էթմիշ տիր , շէօյլէ քի Էլեէվմ 300
ֆագիր վէ տուլ գասընլար օլ տաիրէտէ իշ
պուլմագտա տըրլար : Քէզալիք Միս Պըրճիս
պէօյիւք հարէքէթ ի արզ , պէօյիւք եանղըն-
լար վէ Պալգան մուհարէպլէրի միւնասէպէ-
թլիյէ միւտապլինէ Էլաշն կէլէն հէր մուալէ-
նէթի զպէթ սախի վէ մահիր պիր թարգ-
տա պի սիրիղ Էթմիշ վէ Միշըն Հաուս պիր
խայրաթխանէ տէյէ թանըլմըն տըր :

Պիւթիւն իսթմանպօլ Էրմէնիլէրի Միս Պըր-
ճիսա վէ անը իրսալ Էթմիշ օլան «Տօթլար
Ճէմիլէթինէ» ֆիլվագը միննէթտար տըր :

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ . ՔԵՇԻՇԵԱՆ

ՀԱՓԹԱ ԽԱՊԵՐԼԵՐԻ

ԽԱՐԻՃԻ

Ճեհն . Ափրիգասա Հինտիսթանտան կէլմիշ
օլան ամէլէ վէ ելլիլ ամէլէ իլէ մատնի սա-
հիպլէրինին արասընտա միւպահասէ մէվղուր
օլան մէսէլէ քէսպ ի վիւսաթ Էթմիշ օլուպ ,
ամէլէ ումումի կրեյլ Էթմէյէ վէ շէտիտ մէսէլէք
իթթիսաղ Էթմէյէ գարար վէրմիշ օլտուլա-
ընտան ինկիլիղ հիւքիւմէթի Եօնանէսպուրկ
վէ սաիր մահալլարտա խտարէ ի Էօրֆիյէ իլան
Էտիպ 70,000 գատար ասքէր սիւհա պլթընա
ալմըն տըր : Ամէլէ Էփէյի տինամիթ խախալ
Էթմիշ օլտուլարընտան , հիւքիւմէթ շիւպհէլի
քիմէլէլէրին տէրհալ զուրշուտա թուլուլաճա-
ղընը խապէր վէրմիշ տիր : Պու միւնասէպէթլէ
եէլլիլէլէլէ ինկիլիղէր արասընտա թէհիլքէլի
միւտատէմէլէրին վուգուլընտան գօրգուլու-
յօր :

Ճաիօնիա իքի պէօյիւք ֆէլաքէթէ թէսա-
տիւֆ Էլլէմիշ տիր : Մէմէլէքէթին շէմալի շար-
ղընտա փիրինճ մահաուլու եէթիշմէտիլի վէ
պալըք ալը մուլաֆֆաղ օլմատըղը իլին գահթ
պաշաաղըն տըր : Էփէյի վաղթտան պէրու օ
հէվալինին Էհալիսի շէտիտ միւլայագայա տիւ-
շար օլմուշ իսէ տէ , պու շէյ մախֆի թու-
թուլուլայօր խալ : Լաքին Էնճամ մէսէլէ վէթիմ
պիր հալ քէսպ Էթմիշ տիր : Միլիօնլարճա Է-
հալի աճլըլարընտան Էթմէք թէհիլքէսինտէ
տիրլէր : Մէմէլէքէթին ճէնուպլինտէ իսէ գէլ-
գէլէ վէ աթէշֆիլան իշթիալը տէհէթլի խա-
սարաթը պատի օլմուշ տըր : Պէօյիւք Քիուլու
տասընըն ճէնուպլինտէ 70,000 Էհալիսի օլան
Քալօշիմու շէհրինին գարշըսընտաքի Սագուրա
Շիմա տաղընըն պէրքիսընտան Յուհվ . 11
վէ 12տէ պէօյիւք պիր լավա րըմաղը աղմաղա
պաշաաղըն վէ Էթրաֆ մահալլարտա սօնու կէլ-
մէլ գէլգէլէլէր վուգուլ պուլմուշ տըր : Մէլ-
քիւր տաղ ոսն տէֆա 1,779տա իշթիալ Էթմիշ
օլուպ 135 սէնէ տիր ուլումագտա խալ : Իլք
խապէրէ կէօրէ 100,000 լէրճէ Էհալի թէլէֆ
օլմուշ իսէ տէ , սօնրալարը ճանճա զայաթըն
օ գատար պէօյիւք օլմատըղը խապէր վէրլի-
միշ տիր : Նինն տէ խասարաթ փէք պէօյիւք
տիր :

Պալլարիա Սօպրանիյէսինտէ եէնի գապլինէ
քէնտի մէսէլէլին իգահ Էտէր իքէն մուխալիֆ
թարաֆտան շէտիտ հիւճիւմէ մարուղ օլմաղա

սրաշ վեցի Զարն իրատեսիյէ Սօսրանիյէյի ֆէսի էյէմիշ տիր : Գապինէ քէնտի մէսէյինի իզան էտէր իքէն Պոքրէշ մուսնէտէսինի դայա իլէ իմզա էթաիքլինի , վէ պու դայա-տա տուվէլ ի մուսղղամտան իքիսինի քէն-տի թարաֆլարնը թուլտուղրնը , վէ եէնի պիր մուսարկպէյէ կիրիշմէք նիյէթինաէ պու-լունմատրգլարնը պլյան էթմիշ տիրէր :

Բուսիա Գազվինաէն քէնտի ասաքիրինի կէրի չէքմիշ վէ պիր պէյաննամէտէ խապէր վէրմիշ տիր քի , Բուսիա քէնտի ասաքիրինի Գազվին հէվալսինէ օ թարաֆլարտա հիւքմ սիւրէն դարըզգլըք սէպէպինաէն կէտնտլումիշ օլուպ , արթըք Իրան հիւքիւմէթի օրալարտա ասայիյի խառէ էյէտիյինաէն Բուս ասաքէրինէ լուղում գալմամըշ տըր :

Յօրհենի Ալփհէս կհրի նամ բէստամ , Լու-վըրտան սրրգաթ Լաիլէն ձիօգօնտա նամ մա-րուֆ բէսմի խրրսրգըն էլինաէն ալրպ Յրան-տա հիւքիւմէթինէ խառէ էթալիյի իչլէն Յրան-տա մէարիֆ միւտիրինաէն միւքիւմաթ օլմադ իւղրէ բէսմին գըյմէթինին 100 տէ 10 ընր թալէպ Լաիյօր : Միւմալիյէյին զաննրնա պու մէպլաղ Կանի բէսմին գըյմէթինին օլ 10 մըզ-տարը ապալի 4,000 Լնկ . իրաւը տըր :

Գաւսաւաւ տէրէճէ ի հէրարէթ Յարէն-հայլտա սրֆրրտան 80 տէրէճէ աշաղը ալւշ-միւշ տիր :

Տ Ա Խ Ի Լ Ի

Ճեկեհրալ Լիւնան Յօն Սաւեհրսին քհպիլ ի ախուրիյէթի . — Հաֆթանըն էն մուհիւմ վա-ղըալարնտան պիրիսի Իսթանպօլ գօլ օրտու-զօմանաւնըղընա թային օլունմուշ օլան Ալ-ման հէյէթ ի ասաքէրիյէսի բէսի ձէնէրալ Լի-ման Յօն Սանալրսին մէմուրիյէթի թէպալ օ-լունուպ ումում օրտու միւֆէթթիլիյինէ թա-յին օլունմաւը տըր : Մալիւմ օլտուղու վէճիւէ պու մէսէլէ Եփէյի պիր միւտաթթաէն պէրու տէվլէթլէր արաւընտա , խուսուտա Ալմանիա վէ Բուսիա արաւընտա թահիթ ը միւզաքէրէտէ պուլունմուշ տըր , վէ հասըլ օլան նէթիճէտէն Բուսիա նօղթա ի նազարընըն դապուլ էտիլ-տիլի աւնալըլըյօր : Բուսիա Իսթանպօլ օրտու-սունուն պիր էճնէպի , պախուսուտա պիր Ալման ճէնէրալը գօմանաւաւը ալթընտա պուլունմա-ւընը մէնաֆիլինէ մուզայիր կէօրիւյօր իտի , չիւտի ճէնէրալ Լիւման փաշանըն ումում օր-տու միւֆէթթիլիյինէ թային օլունմաւը քէյ-

ֆիյէթի տախի Բուսիալը թէմամէն մէմուն պրազմամըշ տըր : Զիրա միւֆէթթիլիյիք՝ ճի-նէթ ի ասաքէրիյէտէ Լիւսթիլի պիր մէմուրի-յէթ օլուպ , անըն մանաւը թէմամէն թէյային էթմէք լաղըմ օլտուղու խառիա օլունույօր : ձէնէրալ Լիւման փաշա պու եէնի մէմուրիյէ-թինի միւշիլիք բիւթիլիյի պէրապէր դա-պուլ էթմիշ վէ իրաւի ի սէնիյէսի սաւըր օլ-մուշ տըր : Իթիլաֆ ը միւսէլլէսէ մէնսուպ տէվլէթլէր մաթպուաթընտա , ճէնէրալ Լիւման Յօն Սանալրսին թէպալի ի մէմուրիյէթի , Թիւրքիանըն բիւճու էթմէսի կիպի թէլազըր օլունույօր : Ալման մաթպուաթը իտէ պու թէպալիւն տօլալը քէնտի նախօչնուտիլէրինի քէթմ Լաէմէյօր , վէ մուհիւմ պիր Ալման դա-պէթաւը խառիա էտիյօր քի , պու թէպալի ան-ճազ զահիրի օլուպ ձէնէրալ Լիւման քէնտի էվլէթլէր օլունու եինէ օյնայապիլէճէք տիր : Թիւրք մաթպուաթը պու թէպալի ի մէմուրի-յէթի չէյլէ թէֆսիր էտիյօր : ձէնէրալ Լիւման փաշանըն բիւթիլի տախիւն Ալմանիա թարա-ֆընտա թէրֆի օլունմուշ , վէ մատէմ քի Օս-մանը օրտուաւընտա խթիլաւամ օլունան պիր էճնէպի զապիլին բիւթիլի քէնտի մէվլէ-քէթինէ օլան բիւթիլիսինաէն տահա Եիւքսէք օլմազ իյճապ էտէր , պինաէն սէյն Լիւման փաշա տախի միւշիլիք բիւթիլիսինէ թէրֆի օլունու : վէ պիր միւշիլին գօլ օրտու գօ-մանաւնըղընտան տահա Եիւքսէք պիր մէմու-րիյէթի օլմազ իյճապ էթալիյինաէն , Լիւման փաշա ումում օրտու միւֆէթթիլիյինէ թային օլունմուշ :

Ասալար ախեյհաի . — Իթիլաֆ ը միւսէլլէս տէվլէթլէրի , Կանի Ալմանիա , Ալսթրիա վէ Իթալիա նիհայէթ , Լնկիլթէրա խարիճիյէ նաղըրը Սըր էտուրա Կրէյին Ատալար հազ-գընտա վազը օլան թէքլիֆինէ ճէվապ ը մու-վաֆազաթ վէրմիշ տիրէր : Իթիլաֆ ը միւսէլ-լէս տէվլէթլէրի՝ Նունանիսթան թարաֆընտան իշալ օլունան պիւթին ասալարըն , — Իմրօզ վէ Թէնէսուտ ասալարը միւսթէնա օլարազ — Նունանիսթանա իշալ օլունմաւըն : վէ մէզ-քիւր ասալարտա պուլունան Խալամ Կախու Բում աղալլիյէթին հուգուգընըն մուհաֆաղա օ-լունմաւը իչլէն վաղը օլան թէքլիֆաթը էտա-մէն գապուլ էտիյօրալ : Իթալիա թարաֆըն-տան իշալ օլունմուշ օլան 12 ասալարա կէ-լինտիքտէ , Իթիլաֆ ը միւսէլլէս տէվլէթլէ-րի անը քիւլլիյէն այրը պիր մէսէլէ ասա է-

տիպ Թիւրքիա վէ Իթալիա հիւքիւմէթլէրի արասընտա Լոզան մուահէտէնամէսի ահքեա՛ր մուճիպինճէ հալլ օլունաճաղընը պէյսան էտի- յօրլար վէ Իթալիա՝ Թիւրքիանըն մէղքիւր մուահէտէնամէտէ թէահհիւտ էթաթիյի իսուսու- տաթը իճրա վէ իքմալ էտէր էթմէղ մէղքիւր 12 աապարը Թիւրքիայա իտաէ էտէճէյինէ տաթի վէրմիշ օլտուգու թէէմինաթը թէքրար էտիյօր : Շու հալաա, հալլ ու թէսվիյէսի քէն- տիլէրէ թէվտի օլունամուշ օլան աաալար մէ- սէլէսի հաղգընտա տիւվէլի մուաղլամանն նոթթա ի նաղարր մաէթթէէսիւֆ Թիւրքիանն մէնաֆինէ թէմամէն մուղայի օլտարաթ թէ- ալլին էթմիշ տիւր : Անճադ աէվէթլէր՝ Սաղրզ վէ Միտիլլի աաալարընն Եունանիսթան թա- րաֆընտան թահքիմ օլունամամարընը չարթ դօ- յույօրլար : Եունանիսթան՝ պու սօն իսուսուար չու գայտ իլէ դապու էտէճէք կէօրինիւյօր : Եանի, էկէր տիւվէլի մուաղլամա տիլէր պիւր տէվլէթին մէղքիւր աաալարա թէճափուզ էթ- մէսին պիւֆիլ մէն էթմէյի թէքեաֆիւ է- տէրլէրսէ, Եունանիսթան տաթի մէղքիւր ա- տալարը թահքիմ էթմէյի թէահհիւտ էտէ- ճէք տիւր : Իթթիֆապը միւսէլլէսին աաթի աաալար մէսէլլէսինտէ Իթիլաֆը միւսէլլէսէ պիւրլէյէսի՝ Օսմանլը մէհաֆիլ վէ մաթպուա- թընտա ֆէվգէլաաէ նախօհուսիյի մուճիպ օլ- մուշ տրը : Մաթպուաթ, պու թէրթիպին՝ ա- թինին սուհ ու սէլամէթի իչին փէք թէհիւ- քէլի օլտուղունու վէ Թիւրքիանըն աալա պու- նու գապու էթմէյիպ փթթէսթօ մէվգիինաէ գալաճաղընը պէյսան էտիյօր :

Եհնի փալլաւա Էրմէնիճէ Եաղը մեաթիսի : Պու հաֆթա զարֆընտա Թաաֆի ի Էփֆեաւր վէ Թանին զաղէթալարը փէք զարիպ, ալսի վա- գըթտա փէք պիէսաա վէ իսայալի պիւր մէսէ- լէ օրթայա աթարլար : 1914 սէնէսի իչին Լօնտրաաա փէք նէֆիս սիւրէթաէ թապ օ- լունան փոթա փուլլարընտան, օնուզ փուլ- լար իւղէրինտէ, Ֆրանսըղճա Փօսթ Օրօման հաղըսընն ալթընտա, զահիրէն նաղը կիպի կէօրինէն Էրմէնիճէ հաղըլար վար իսիշ, վէ տաճա թուհաֆը չու քի, Թաաֆի ի Էփֆեաւր վէ Թանին զաղէթալարը միքրօսքօպ իլէ մէղ- քիւր փուլլարը թէաղիպ էտէրէք սնիլէրին փէք ալըգ պիւր սիւրէթաէ Էրմէնիճէ հաղըլար օլ- տուղունու կէօրինիլէր : Հաթթա Թանին զա- ղէթալը օ հաղըլարըն «Դրուշ Օանակաան» օլ- տուղունու պիլլ օգուսուշ տրը : Մէղքիւր զա-

ղէթալար, պու իսուսուսու թահգիպ էթմէք իչին պիւր Գոմիսիօն թէչէքքիւլ էթաթիյին տաթի խապէր վէրիյօրլար : Պու մէսէլլէ էհալի արասընտա ֆէվգէլաաէ պիւր մէրազ ուլանտը- տը, զիւրա Փօսթա թէլլէղրաֆ նաղընը պիւր էր- մէնի, Ոսկան էֆ : Մարաթիկան օլուպ, միւ- շարիլլէյին զէքեա, զայրէթ վէ փոթալարա իտիալ էթաթիյի ինթիլաաթ, էճնէպի վէ Օս- մանլը պիւթին էհալի թաղաթի էտիյօրլար իտի : Պէրէքէթ վէրաթի, Թաաֆի ի Էփֆեաւր վէ Թանին կիպի քէսիլն խալա կէօղլէրինէ մալիք օլան տաթի զաղէթալար պուլունամարը- լար : Ժեօն Թիւրքի, Լա Թիւրքի, վէ տաթի պիւթիւն իսթանպուլ զաղէթալարը, քէնաթիւր տաթի մէղքիւր օնուզ փուլլարը միքրօսքօպ իլէ թէաղիպ էթաթիյի փէթիլին վէ հալ պու քի էր- մէնիճէ հաղընն աալա պուլունամարընը վէ պու մէսէլլէն փոթա թէլլէղրաֆ նաղըրընը աաէմի էհիլլէթ իլէ մուսիլէլէ էթմէյէ գաթի օլունայան իտաթըլարը թարաֆընտան աճա գարչը իոթիմալ օլունան էտաա պիւր վաթթա օլտուղունու իլան էթաթիլէր : Պու միւսանէ- պէթլէ պիւթիւն զաղէթալար, Ոսկան էֆ : Մարաթիկանըն էհիլլէթ վէ լիպաթընը պիւր տէֆա տաճա թէքիտ էթմէք ֆուրսաթընա նալ օլտուլար : Պու մէսէլլէ իչին պիւր թահգի- դաթ դօմիսիօն թէչէքքիւլ էթաթիյին պի էսաա օլտուղու տաթի զահիրէ չըգալ :

Շեքիֆ փալլա ալիյիճէս ւուլի գաւաւս.— Իթ- թիստա վէ Թէրազգի Ֆրիգասընն մուսաթի- լէրինաէն օլան Շէրիֆ փալլա ալլէյինտէ փա- րիգաէ պիւր սու ի գաաա վուզու պուլմուշ օ- լուպ, պու իսուսուսաա զաղէթալարաա թաֆ- սիլաթ վէրմէյէ միւսաաաա օլունամարը տրը :

Միւթհէնիլի.— Բուսիա սէֆիրի Մ. աը կիրս՝ միւզունէն չէհրիմիգտէն փարիլլէ միւթէ- վէճճիէն հարաքէթ էթմիշ տիւր : — Եունա- նիսթան իսթանպուլ սէֆիրի Մ. փանաա, չէհ- րիմիլլէ միւթէվէճճիէն հարաքէթ էթմիշ տիւր : Օսմանլը Աթինա սէֆիրի Ղալիպ Բէմալի պէյ տաթի հարըն Աթինայա միւթէվէճճիէն հա- րաքէթ էտէճէք տիւր : — Թիւրք կէնճիլէրի թարաֆընտան սինէմալարաա վաղը օլան նիւ- մայիլէր պիւր թաղըմ միւսաապէթսիլիլլէրէ սէպէպիլլէթ վէրաթիինաէն, սնիլէրին մէն օ- լունամար փօլիպլէրէ էմր օլունամուշ տրը : — Ապալիւ Համիտին իքինճի օտապալըսը Արապ իղլէթ փալա տօնանմայա 5,000 լիւրա իանէ էթմիշ տիւր : — Պիւր Ալման զաղէթալարըն

վերադարձի մայրամասն նազարէն. Թիւրքիա՝
իթալիաւտան Սան Մարիո համընտա պիր զըրհ-
լը իշթիրա էթմիշ վէ Յունուար 11-տէ իւք
թագսիթինի թէհտոյէ էթմիշ տիր: — Պէյ-
րուխտա Սիւրիա իսլաւսիթնարընըն էօնիւ-
միւզտէքի մէպուսան ինթիխապաթընտա թու-
թաճապարը մէվլի հէնուզ թէպյիւն էթմէմիշ
տիր: Իթթիհատ վէ Թէրազըլ ֆըրգասընըն
Սրապիսթան վիւայէթլէրինտէ քէնտի նամընա
նամղէտէլը գոյմայաճաղը վէ ինթիխապաթա
թէհտիր էթմէք իչիւն պիր թէշէպպիւստէ
պուլունմայաճաղը թէհտին օլունույօր: — Հար-
պիյէ նազըրըլ էնվէր փաշա պիր թամիմ իր-
սալ էտէրէք, վազիֆէտինի հափմազ խուսու-
սունտա ասքէրի թէհտի էտէն վէ հէր տիւր-
լիւ ֆէտաքեարըլը կէօզէ ալուըրան սաիդա-
լար իչինտէ էն գուվվէթլիսի քիսմիլ տին ու-
իման օլտուղունու պէյան վէ պիլ ճիւմէ ա-
սաքիր վէ իւմէրայա ֆէրաիզ վէ աֆիսմը
տինիյէն սօն տէրէճէ իթինա օլունմասընը
էմր էթմիշ տիր: — Սօֆիա սէֆիրի Ֆէթհի
պէյ իսթանպօլա կէլմիշ տիր: — Գասթէմունի
վէ Բէրպէլա ինթիխապաթընտա իթթիհատ վէ
Թէրազըլ նամղէտէրի գազանմըլ աըրլար: —
Պասրա վալիլիյինէ Սիւլէյման փաշանըն թա-
յինի՝ Իրաւէ ի Սէնիյէնէ իգթիրան էյլէմիշ
տիր: — Հարպիյէ նէզարէթի՝ իսթանպօլտան
Գուստա կիթմէք իւզրէ Օսմանըլ թէյյարէ
գապիթլէրի արասընտա պիր միւստապադա թէր-
թիպինէ գարար վէրմիշ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էրմէնիսթան իսլանսը. — Էրմէնիսթան
իսլանսթընա տաիր Սատրապամ Սաիտ հալիմ
փաշա վէ Բուսիա սէֆիրի Մ. աը Կիրս արա-
սընտա միւզաքէրաթ պու հաֆթա տախի տէ-
վամ էթմիշ վէ Մ. աը Կիրսին չէհրիմիդտէն
մուֆարապաթընա գատար մուալլազ օլան խու-
սուսաթտան գըսմը ազամը հալլ օլունմուշ
աըր: Միւֆէթթիշ ի ումումիլէրին սէլահի-
յէթլէրի թէմամէն թային օլունմուշ աըր: Վի-
լայաթ մէճլիս ի ումումիլիտէ Գրիսթիան
վէ իսլամլարըն միւսավի սուրէթտէ թէմսիլ
վէ իսլամլարըն միւսավի սուրէթտէ թէմսիլ
օլունմասը մէսէլէսինէ կէլինտիքտէ Սատրա-
գամ՝ պու ուսուլու աճապ վան վէ Պիթլիս
վիւայէթլէրի իչիւն վէ օ տա եէնի պիր թահ-
րիր ի նուֆուս օլանա գատար մուվազգաթէն
գապուլ էտիյօր: Բուսիա սէֆիրի իսէ պու
մուվազգաթ ուսուլուն պիւթիւն էրմէնիսթան

վիւայէթլէրինտէ թաթպիզ օլունմասընը թա-
լէպ էտիյօր: Սատրապամ քէլա իըտմէթ ի
ասքէրիյէնին մահալընտա իֆա օլունմասընը
գապուլ էտիյօր: Ֆազաթ Համիսիյէ ալալարը-
նըն միւճէտաէտէն թանզըմ վէ թէշէթլի շար-
թըլա պադի գալմասընը իսթէյօր: Հալպուքի
Բուս սէֆիրի անլէրին իլդա օլունմասընը ար-
զու էտիյօր: Քէլա Բուս սէֆիրի իստիա էտիյօր
քի, էրմէնի մէքիէպլէրինէ վէրիլմէք իւզրէ
պիւսմէյէ խուսուսի թախսիտաի գօնուլուն,
Սատրապամ իսէ, պունլարըն ումումի պիւս-
մէյէ կիրմէսինի գապուլ էթմէյալ, աճապ վի-
լայէթ պիւսմէլէրինտէ թախսիտա օլունմասընը
արզու էտիյօր: Մ. աը Կիրս էվրօփայա ա-
զիմէթ էթմիշ օլտուղունտան մուալլազ օլան
պազը խուսուսաթը, Բուսիա սէֆարէթիանէսի
պիրինճի թէրմէմանը Մ. Մանտէլլէթայմ՝ սատ-
րապամ իլէ միւզաքէրէ էթմէքտէ տիր: Ու-
մումէն գանն օլունույօր քի, իսլահաթ մէսէ-
լէսի հազգընտա Պապը Ալի վէ Տէվլէթլէր
արասընտա ճէրէյան էտէն միւզաքէրաթ իս-
թամա էրմիշ տիր: Շիմտի պիւթիւն պու միւ-
զաքէրաթըն նէթիճէսինի թօփալըպ իմզա օ-
լունմաճազ մուզալէլէնամէնին միւսվէտտէսինի
հազըրլամազ իւզրէ Բուսիա սէֆարէթիանէսի
մաուհաթիլիւզարը վէ թալէաթ պէյ միւզա-
քէրէ էթմէքտէ տիրլէր:

Միսթիսիլի. — Միսթիսիլի միւսսէպէթիլլէ
Գուսթապիու Ազգային Պասրիսիսիսիստա մէ-
թատ օլտուղու վէճէլէ լէսմի գապուլ իճ-
րա օլունմուշ աըր: 100 գատար Ազգայինլէր,
Երեսփոխանլար, վարչութիւն ազալարը մէվ-
ճուտ իտիլէր: Էվվէլա Ազգ. Երեսփոխանա-
կան ժողով Ատենապետի Տօղթ. Տաղաւարեան
էֆ. իյրատը քէլամ էտիւպ Ս. Փաթրիգի
թէպրիք վէ Էրմէնիսթան իսլանսթընըն պու
էօնիւմիւզտէքի սէնէ զարֆընտա թաթպիզ
օլունմաճաղընը մէմուլ էթմիշ տիր: Տաղաւար-
եան էֆ. Փաթրիգիսանէ թէշէթլաթը վէ Երու-
սաղէմ վանքը մէսէլէլէրինին տախի Ազգային
ժողով թարաֆընտան սէրիէն հալլ օլունմա-
ղընը իւմիտ էթմիշ տիր: Ստեփան էֆ. Գա-
րահան, Վարչութիւն թարաֆընտան իյրատը
քէլամ էտիպ Սրբազան Փաթրիգի թէպրիք
էթմիշ տիր: Էն սօնրա Զաւէն Փաթրիգ
պիր նութգ իյրատ էտիպ քէնտի թէշէք-
քիւրաթընը պէյան էթմիշ վէ մասա իւզէրին-
տէ պուլունան մուհիմ միլլի մէսէլէլէր վէ
անլէրին սուրէթ ի հալլարը հազգընտա, պէյան

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՅԸՆ ՄՈՒՍԱՎՎԷՐ 1914 ՍԱՆՆԱՄԵՍԻ

Մուֆասսալը, 320 սահ. 3½ դրշ. մուխթա-
սարը 128 սահ. 1 դրշ. մահալը ֆիրուխթը
խաթամպօլտա Մատթէոսեան մաթպասար,
Պայպլ-Հաուս վէ պեղի քիթապճըլարտա. թաշ-
րատա քէզա քիթապճըլարտա: Հէր պիր էր-
մենի՝ պէօյլէք քիւլիւք, գատըն վէ էրքէք,
պու միւֆիտ սալնամէտէն պիր թանէ սաթուն
ալմալը տըր: Պէօյլէճէ չախսէն խաթիֆատէ
էթտիքտէն մատա, էրմէնի եթթիւլէրի իչիւն
պիր փարչա էքմէք թէտարիք էթմիշ օլուր:
Սէնէտէ 3½ դրշ. եախօտ հաֆթատա 2 փարա
կիպի ճիւղի պիր մէպլաղը՝ 40 սէնէտէն պէր-
րու սէվամ էթմէքտէ օլան պիր միւէսսէսէյէ
թախսիս էթմէք՝ էյիլիք էթմէյէ իրատէթ վէ
արզու օլտուղճա, պլլ տիլէնճի իչիւն պիլէ
միւմքին տիր: Պու նէճիպ խասսիյէթլէրի է-
հալիմիզ արասընտա թամիմ էթմէյէ չալրչա-
լըմ:

20—19

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Էսհամը միւպէտտէլէ	93.30
Րումէլի չըմէնտըֆէր	Ֆր. 202.50
Բրէտի Ֆօնսիյէ էթիփ. 1886	Ֆր. 337
" " " 1908	" 271
" " " 1911	" 271
Թրանսվալ	" 25.50

ՀԷՐ ՇԷՀՐՏԷ ՇԻՒՊԷՍԻ ՎԱՐ ՏԵՐ

Սինկէր տիքիշ մաքինա-
լարը տիւնեանըն էն էյի
մաքինալարր օլուպ էվ իշ-
լէրի վէ էրպապը սանաաթ
իչիւն պի էմալ տըր:

Սախթէլէրտէն սագընմագ
իչիւն պուրատա կէօսթէրի-
լէն ֆապրիգա մարգասընա
տիգգաթ օլունա:

ՍԻՆԿԷՐ ՏԻՖԻՅ մաֆինալարը շիրֆեթի
Մէմալիք ի Օսմանիյէ իչիւն իտարէ ի մէր-
քէզիյէսի՝ Տէր ի Սաատէթ, Պէյ օղլու Ճատտէի
Քէպիրաէ Նօ. 343:

ԲԱՀԱԹ

ՍԵՅԵԱՀԱԹ ԵՓՄԵՔ ԻՍԹԵՅԵՆԼԵՐԷ

Լիվրփուլ, Հավր, Թրիեթթ, Նափօլի, Մարսիլիա
վե Փաքասս քաղաքներու

Ամերիգա, Դանասա, Պուեռտո Արտու, Պոնպե, Գոյուպո
վե Կալիպարա, Ալսուրայիա, Ձին վե ճափօհիայա

Սէյր ու սէֆէր էյլէյէն միւշթէհէր վէ էմին Գիւ-
նրո Լայն, Հուայք Սրար Լայն, Գէնէթրն Կէ-
սիճիք, Փէնիմսիլլըր Օրիէնթըլ, Ճէն. Թրանսօր-
լանքիք, Թրանսփօր Մարիլիմ, Անգըր Լայն,
Ճապը Լայն վէ սահր ինկիլիզ, Ճրանսըզ վէ էմսալի
գուլմիանիլարըն վափօրլարընտա սէյեսահիթ էթմէք
նիյէթիւտէ օլուպ, վափօր վէ օրսէնսիմէր պիլէթլէրի
սաթուն ալմազ եսիստ պսւ ճիհէթլէրճէ Թահրիթէն
եա շիֆահէն մալիւմաթ էլտէ էթմէք իսթէյէն պի
ճիւլէ միւհթէրէմ վէվաթըն՝ Տէրիսաատէթտէ, Ղալա-
թատա, Ձինիլի Բըխթըմ խանընտա, Յիւնճիւ գաթտա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Յ. ԱՃԷՄԵԱՆ էֆյէ միւրաճէաթ
էյլէմէլէրի իլան վէ Թալսիլէ էտիլիթ: Միւսթազիմ օլ-
մոյան պիթ Թազըմ աճէնթլէրին հիլէլէրի սէպէպիւն-
տէն օլսլարը սէճալէք օլմամուզ իչիւն հէր շէյտէն
էվլէլ պալատէքի ատրէսէ միւրաճէաթ էթմէլէրի չօզ
ճաիթէլի օլուր: Մէքթուպ իլէ մալիւմաթ ալմազ իս-
թէյէնլէրին լէֆֆէն 1 ղրշ. 100 փուլ կէօնտէրմէլէրի
իճապ էտէք:

ՊԻՉԷ ԿԵՕՆՑԷՐԻԼԷՆ ԳԻՐԱՊԼԱՐ

1. ՀԱՅԵՐԷՆ ՆԱԽԱԴԱՍՈՒԹԻՒՆԸ, Փրօֆ.
Նչան Պալեօղլան, 144 սահիֆէ ֆիյաթը 4¹/₂
ղրշ. Էրմէնիճէ լիսանընը՝ Թալիմ էթմէք իչիւն
եէնի ուլուպ իւզրէ Թէրթիպ էտիլմիշ ղայէթ
Փաիտէլի պիթ քիթապ տըր: Թալիպ օլանլար

Քիւրքճի խանտա Բէշիչեան մաթպասսընա,
վէ եա Դսթանպօլ քիթապըրլարընա վէ եա-
խօտ տօղրուտան՝ Այնթապտա միւլլիֆիլէն
միւրաճէաթ էթսիլէր:

2. ՍՐՏԻՆ ՔՆԱՐԸ.— Վ. Ն. Քօքման-
եան, 16 սահիֆէտէն իպարէթ էրմէնիճէ շի-
լէր: Դիշ. 2 ղրշ.

ԻՍԹԱՆՊՈՒ ՄԻՆՊԷՐԼԷՐԻ

Յուն. 18. Կիրակի

ՊԷՅ ՕՂԼՈՒ, Այնէլի Չէյմէ Ս. Երրորդու-
թիւն քիլիսէսի, սաաթ ալաֆր. 10 տա,

[Վեր Ա. Պ. Շեւառնեան]:

ԳՈՒՄ ԳԱՓՈՒ, Միշըն Հաուստա, Լանկա
քիլիսէսի, սաաթ ալաֆր. 10 տա

[Վեր. Յ. Ա. Ճեմիլգեան]:

ՊԱՅՊԼ ՀԱՌԻՍ, Դինճանճըլար Էօղուշու,
Էմմանուէլ քիլիսէսի, սաաթ ալաֆր. 10.30 տա

[Վեր. Յ. Գ. Գրիգորեան]:

ԻՍՍԿԻԻՏԱՐ, Ամէրիղտն մէքթէպ իպա-
տէթխանէսի, սաաթ ալաֆր. 10,

[Տիար Սաւուշ Վարժապետեան]:

ՊՕՅԱՃԻ ԳԻԻՂ, Կոստիկեան խանէսի
սաաթ ալաֆր. 3 տէ:

ԳՈՒՄ ԳԱՓՈՒ, Ինկիլիզ Միշըն Հաուս
սաաթ ալաֆր. 3 տէ, Տուա մէճլիսի:

ԵԷՆԻ ՇԷՀԻՐ (Պէյ Օղլու), Վիչնէ սօզազ,
նօմէրօ 33, սապահ իպատէթի՝ սաաթ ալաֆ.
11, Պատ. Գ. Գոնտուրաճեան Կիրակի տէրսի
1.30: